

ATZINUMS NR. 03/2011

EIROPAS AVIĀCIJAS DROŠĪBAS AĢENTŪRA

(2011. gada 19. aprīlis)

par Komisijas regulu, ar kuru izveido iestādēm piemērojamo prasību un organizācijām piemērojamo prasību īstenošanas noteikumus

"Prasības iestādēm – prasības organizācijām"

Saturs

I.	Kopsavilkums	3
II.	Vispārīgā daļa	5
III.	Apspriešana	6
IV.	Aģentūras atzinuma mērķis	7
V.	Aģentūras atzinuma darbības joma un struktūra.....	9
VI.	Paskaidrojuma raksts — AR daļa	12
	Vispārīgā daļa	12
	Apspriešana.....	12
	Darbības joma un piemērojamība	14
	Nodrošinājuma regula — ar AR daļu saistīti jautājumi	17
	AR daļas GEN apakšdaļas I sadaļa — Vispārīga informācija	18
	AR daļas GEN apakšdaļas II sadaļa — Pārvaldība	20
	AR daļas GEN apakšdaļas III sadaļa — Uzraudzība, sertificēšana un ieviešana	21
	AR daļas FCL apakšdaļa.....	24
	AR daļas CC apakšdaļa	27
	AR daļas ATO apakšdaļa	28
	AR daļas FSTD apakšdaļa	29
	AR daļas AeMC un MED apakšdaļa	30
VII.	Paskaidrojuma raksts — OR daļa.....	32
	Vispārīgā daļa	32
	Apspriešana.....	32
	Darbības joma un piemērojamība	34
	Nodrošinājuma regula — ar OR daļu saistīti jautājumi.....	34
	Ar OR daļu saistītās definīcijas.....	36
	OR daļas GEN apakšdaļas I sadaļa — Vispārīga informācija.....	36
	OR daļas GEN apakšdaļas II sadaļa — Pārvaldības sistēma	39
	OR daļas ATO apakšdaļa.....	41
	OR daļas FSTD apakšdaļa	43
	OR daļas AeMC apakšdaļa.....	44
I	PIELIKUMS.....	45

I. Kopsavilkums

Šajā atzinumā ierosinātas prasības kompetentajām iestādēm un organizācijām, kas saistītas ar civilās aviācijas gaisa kuģu apkalpi (lidojumu apkalpi un salona apkalpi). Tās ir vispārīgas prasības (GEN apakšdaļa), kas attiecas gan uz gaisa kuģu apkalpi, gan gaisa kuģu ekspluatāciju, kā arī konkrētas prasības par lidojumu apkalpes licencēšanu, salona apkalpes locekļu apliecībām, veselības pārbaudēm, apstiprinātām apmācību organizācijām, lidojumu simulācijas trenāžieru iekārtām¹ un aviācijas medicīnas centriem. Šajā atzinumā ierosinātas prasības papildina FCL daļā, MED daļā un CC daļā noteiktās tehniskās prasības.

- **AR.ATO** un **AR.FCL** apakšdaļas pamatā ir pastāvošās iestādēm piemērojamās prasības attiecībā uz apmācību organizācijām un lidojumu apkalpes licencēšanu, kas iekļautas JAR-FCL un saistītajās *JIP*. Ir iekļauti jauni noteikumi par eksaminētāju uzraudzīšanu.
- **OR.ATO** apakšdaļas pamatā ir pastāvošās prasības apmācību organizācijām, kas iekļautas ICAO 1. pielikumā (2. papildinājums) un JAR-FCL. Visām apmācību organizācijām, tostarp tām, kas nodrošina apmācību tikai vieglo gaisa kuģu pilota licences, privātā pilota licences, gaisa balona pilota licences vai planiera pilota licences saņemšanai, vajadzēs ATO sertifikātu.
- **AR.CC** apakšdaļā ir ieviesti Pamatregulas 8. panta 4. punktā un 8. panta 5. punkta e) apakšpunktā paredzētie noteikumi. AR.FSTD un OR.FSTD daļu pamatā ir JAR-FSTD prasības par lidmašīnām un helikopteriem, kā arī ar JAR-STD saistītās *JIP*.
- **AR.MED**, **AR.AeMC** un **OR.AeMC** apakšdaļā ir noteikumi par lidojumu apkalpes veselības pārbaudēm, par datu aizsardzību kompetentās iestādes uzturētajos aviācijas medicīnas pārbažu dokumentos un prasības aviācijas medicīnas centriem (AeMCs). Ierosinātos noteikumu pamatā ir JAR-FCL 3 un JAA vienotās īstenošanas procedūru (*JIP*) attiecīgās nodaļas.

Prasības iestādēm (AR daļa) un prasības organizācijām (OR daļa) balstās arī uz lidojumderīguma noteikumu B iedaļas pastāvošajām prasībām un īsteno Pamatregulas attiecīgos noteikumus par apstiprināto organizāciju un kompetentās iestādes mijiedarbību, dalībvalstu sadarbību un informācijas apmaiņu starp tām, prasību nekavējoties reaģēt uz drošības problēmām, kā arī nosacījumus, saskaņā ar kuriem izsniedz, saglabā, groza, ierobežo, aptur un anulē sertifikātus, licences, kvalifikācijas atzīmes, apliecības un apstiprinājumus, kā noteikts Pamatregulas 7. un 8. pantā.

Iestādēm noteiktajās prasībās pienācīgi tiek ņemti vērā ICAO definētie drošības pārraudzības sistēmas kritiskie elementi, un ar šīm prasībām tiek pildīts Pamatregulā noteiktais standartizēšanas mērķis. Prasībās ir arī elementi, kas ir ļoti svarīgi vispusīgas ES līmeņa aviācijas drošības pārvaldības sistēmas izveidošanai, kura noteiks ES un dalībvalstu pienākumus drošības pārvaldības jomā. Tāpēc kopējas iestādēm noteiktās prasības ir tieši saistītas ar Eiropas Aviācijas drošības programmas (*EASP*) īstenošanu.

Organizācijām piemērojamās prasības veidotas pēc galvenajiem "Organizāciju apstiprinājumu atbilstības" (*COra*)² ieteikumiem un ICAO standartiem, kas saistīti ar drošības pārvaldības sistēmām (*SMS*). Tās atbilst AR daļai par nosacījumiem, saskaņā ar kuriem izsniedz, saglabā, groza, ierobežo, aptur vai anulē sertifikātus un apstiprinājumus.

Lai attiecīgos ICAO standartus piemērotu drošības pārvaldības sistēmām, OR daļas GEN apakšdaļā ir ierosinātas konsolidētas vispārīgās prasības pārvaldības sistēmām, kas

¹ Jomai specifiskas iestāžu un organizāciju prasības par gaisa kuģu ekspluatāciju tiks iekļautas atzinumā par gaisa kuģu ekspluatāciju.

² [http://easa.europa.eu/ws_prod/r/doc/NPA/final%20A-NPA%2015-2006%20COra%20\(26.09.06\).pdf](http://easa.europa.eu/ws_prod/r/doc/NPA/final%20A-NPA%2015-2006%20COra%20(26.09.06).pdf).

izstrādātas, lai nodrošinātu savietojamību ar pašreizējām pārvaldības sistēmām un piemērojamību visās organizācijās, kam saskaņā ar Pamatregulu ir organizācijas sertifikāts. Ierosinātās prasības var pielāgot organizācijas lielumam, tās darbību veidam un sarežģītībai. Šīs prasības nosaka standartus, saskaņā ar kuriem visas apstiprinātās organizācijas īsteno SMS lidlauku, gaisa satiksmes vadības, gaisa navigācijas pakalpojumu un lidojumderīguma jomā.

Šajā atzinumā ierosinātajiem noteikumiem ir horizontāla struktūra. Saskaņā ar Eiropas Komisijas ieteikumu horizontālā noteikumu struktūra netiek izmantota, lai nodrošinātu pirmo paplašināto noteikumu savlaicīgu pieņemšanu. Pēc tam noteikumu projektam būs nepieciešamas vairākas strukturālas izmaiņas un nebūtiski pielāgojumi. Pēc atzinuma publicēšanas izmaiņas tiks veiktas kopīgi ar Eiropas Komisiju. Lai atvieglotu šo procesu, prasības iestādēm un organizācijām, ko paziņojumos par ierosinātajiem grozījumiem (NPA) un komentāru analīzes dokumentos (CRD) publicēja kā divus atsevišķus noteikumu projektus, tika apvienotas vienā atzinumā.

Atzinumā ir priekšlikums pārejas pasākumiem un atteikšanās iespējām (kas var ilgt no sešiem mēnešiem līdz trijiem gadiem), lai īpaši ņemtu vērā jaunās pārvaldības sistēmas prasības, jautājumu par organizācijām, kas pirmoreiz veic obligātās sertifikācijas procesu, kā arī izmaiņas noteikumos pēc lēmuma mainīt noteikumu struktūru pēc šā atzinuma publicēšanas.

II. Vispārīga informācija

1. Šā atzinuma mērķis ir palīdzēt Eiropas Komisijai izstrādāt īstenošanas noteikumus attiecībā uz iestādēm noteiktajām prasībām, kas saistītas ar gaisa kuģu ekspluatāciju un lidojumu apkalpes locekļu licencēšanu. Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 216/2008³ (turpmāk — Pamatregula) tiek izveidota atbilstīga un vispārēja struktūra kopēju tehnisko prasību un administratīvu procedūru noteikšanai un īstenošanai civilās aviācijas jomā.
2. Ierosināto noteikumu mērķis ir izveidot:
  - a. kopējas administratīvās prasības, kas Aģentūrai un dalībvalstīm jāievēro, lai īstenotu un ieviestu Pamatregulu un tās īstenošanas noteikumus par gaisa kuģu ekspluatāciju un prasībām personālam – “prasības iestādēm” – (turpmāk — AR daļa), un
  - b. kopējas tehniskās prasības, lai īstenotu un ieviestu Regulu (EK) Nr. 216/2008 un tās īstenošanas noteikumus, kas attiecas uz organizācijām gaisa kuģu ekspluatācijas jomā, un uz prasībām personālam – “prasības organizācijām” (turpmāk — OR daļa). OR daļas prasības saistītas ar vadības un pārvaldības sistēmu un nosacījumiem, saskaņā ar kuriem izsniedz, saglabā, groza, ierobežo, aptur un anulē sertifikātus.Ierosinātos noteikumu pamatā ir JAR-FCL un JAR-FSTD, ICAO standarti un ieteicamā prakse (SARP), attiecīgās vienotās īstenošanas procedūras (JIP), ko Apvienotās aviācijas institūcijas (JAA) noteikušas ekspluatācijas un lidojumu apkalpes licencēšanas jomā, kā arī pastāvošās B iedaļas prasības, kas iekļautas Regulās (EK) Nr. 1702/2003⁴ un Nr. 2042/2003⁵. Noteikumos ņemti vērā arī šādi relevanti Eiropas Savienības tiesību akti:
  - a. Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 24. septembra Regula (EK) Nr. 1008/2008 par kopīgiem noteikumiem gaisa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanā Kopienā⁶;
  - b. Regula (ES) Nr. 996/2010⁷ par nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanu un novēršanu civilajā aviācijā un ar ko atceļ Direktīvu 94/56/EK;
  - c. Direktīva 2003/42/EK⁸ attiecībā uz ziņošanu par notikumiem civilajā aviācijā.
3. Šis atzinums pieņemts saskaņā ar Eiropas Aviācijas drošība aģentūras (turpmāk — Aģentūra) Valdes⁹ izstrādāto procedūru Pamatregulas 19. pantā noteiktajā kārtībā.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 20. februāra Regula (EK) Nr. 216/2008 par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un par Eiropas Aviācijas drošības aģentūras izveidi, un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 91/670/EEK, Regulu (EK) Nr. 1592/2002 un Direktīvu 2004/36/EK, un kurā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1108/2009 (OV L 79, 19.03.2008., 1. lpp.).

⁴ 2003. gada 24. septembra Regula (EK) Nr. 1702/2003, ar ko paredz īstenošanas noteikumus par sertifikāciju attiecībā uz gaisa kuģu un ar tiem saistīto ražojumu, daļu un ierīču lidojumderīgumu un atbilstību vides aizsardzības prasībām, kā arī projektēšanas un ražošanas organizāciju sertifikāciju (OV L 243, 27.09.2003., 6. lpp.).

⁵ 2003. gada 20. novembra Regula (EK) Nr. 2042/2003 par gaisa kuģu un aeronavigācijas ražojumu, daļu un ierīču lidojumderīguma uzturēšanu un šo uzdevumu izpildē iesaistīto organizāciju un personāla apstiprināšanu (OV L 315, 28.11.2003., 1. lpp.).

⁶ OV L 293, 31.10.2008., 3.–20. lpp.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 20. oktobra Regula (ES) Nr. 996/2010 par nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanu un novēršanu civilajā aviācijā un ar ko atceļ Direktīvu 94/56/EK (dokuments attiecas uz EEZ) (OV L 295, 12.11.2010., 35.–50. lpp.).

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. jūnija Direktīva 2003/42/EK attiecībā uz ziņošanu par notikumiem civilajā aviācijā (OV L 167, 04.07.2003., 23.–36. lpp.).

⁹ Valdes lēmums par procedūru, ko Aģentūra piemēro, izdodot atzinumus, sertifikātus, specifikācijas un norādījumus (Noteikumu izstrādes procedūra). EASA MB 08-2007, 13.06.2007.

4. Šā atzinuma pamatā ir šādi *NPA* dokumenti:

- *NPA* Nr. 2008-22b ar īstenošanas noteikumu (īstenošanas noteikumi) un saistīto pieņemamo līdzekļu atbilstības panākšanai (*AMC*) priekšlikumu projektiem, kā arī vadlīniju dokumentiem (*GM*) par iestādēm piemērojamajām prasībām (*AR* daļa, *GEN* apakšdaļa I, II, un III sadaļa, *FCL*, *ATO*, *AeMC* un *MED* apakšdaļa);
- *NPA* Nr. 2008-22c ar īstenošanas noteikumu un saistīto *AMC* priekšlikumu projektiem, kā arī *GM* par organizācijām piemērojamajām prasībām (*OR* daļa, *GEN*, *ATO* un *AeMC* apakšdaļa);

NPA Nr. 2009-02d bija iekļauti īstenošanas noteikumu un saistīto *AMC* priekšlikumu projekti, kā arī *GM* kompetentajām iestādēm par gaisa kuģa perona pārbaudēm (*AR.GEN.* apakšdaļa IV sadaļa), ekspluatāciju (*AR.OPS*) un salona apkalpi (*AR.CC*). Šie dokumenti nav aplūkoti šajā atzinumā, bet tie tiks iekļauti pirmajā publicētajā atzinumā par gaisa kuģu ekspluatāciju.

III. Apspriešana

5. *NPA* Nr. 2008-22 tika publicēts *EASA* tīmekļa vietnē (<http://www.easa.europa.eu>) 2008. gada 31. oktobrī. *NPA* Nr. 2009-02 tika publicēts 2009. gada 30. janvārī.

Saskaņā ar Noteikumu izstrādes procedūras¹⁰ 6. panta 6. punktu pēc ieinteresēto personu lūguma tika pagarināts šo *NPA* dokumentu apspriešanas laiks, lai tas daļēji sakristu ar pirmo pagarināto *NPA* dokumentu apspriešanas periodu¹¹. Līdz apspriešanas laika noslēguma datumam attiecīgi 2009. gada 28. maijā (*NPA* Nr. 2008-22) un 2009. gada 31. jūlijā (*NPA* Nr. 2009-02) Aģentūra par *AR* un *OR* daļu bija saņēmusi 9405 komentārus no vairāk nekā 400 autoriem, tostarp valsts aviācijas iestādēm, profesionālajām organizācijām, privātiem uzņēmumiem un privātpersonām. Par abiem *NPA* dokumentiem saņemto komentāru kopējais skaits bija 18 243.

6. Komentāri tika izskatīti saskaņā ar vienoto pieeju ES kompetences paplašināšanai, kuru noteica Aģentūra un Eiropas Komisija un apstiprināja Valde un *EASA* komiteja.¹² Tā ir pakāpeniska pieeja pirmo paplašināto noteikumu apstrādei, lai pieejamos resursus un komitoloģijas procesu secīgi izmantotu attiecīgajiem priekšlikumiem. Šī pieeja nozīmē uzlabotu metodi komentāru izskatīšanai: no vienas puses, *CRD* dokumenti tiek publicēti laikus, lai neradītu šķēršļus noteikumu publicēšanai līdz 2012. gada 8. aprīlim, Pamatregulas 70. pantā noteiktajam datumam, bet, no otras puses, Aģentūrai jāsaņem *CRD* dokumenti, lai ieinteresētajām personām būtu vieglāk konstatēt *NPA* dokumentos veiktās izmaiņas, atbilstību *ICAO* prasībām, kā arī iespējamās atšķirības no *EU-OPS*¹³/ vienotajām prasībām aviācijai (*JAR*). Šī darba metode atbilst *EASA* Noteikumu izstrādes procedūras 7. pantam.
7. Grozītais noteikumu teksts tika detalizēti apspriests ar Noteikumu izstrādes izvērtēšanas grupām, kas tika izveidotas darbam ar dokumentiem *NPA* Nr. 2008-22 un *NPA* Nr. 2009-02. Izvērtēšanas grupās lielākoties bija dalībnieki no sākotnējām izstrādes grupām, kas

¹⁰ *EASA* Valdes lēmums Nr. 08-2007, ar kuru groza un aizstāj Noteikumu izstrādes procedūru un kuru pieņēma Valde 2007. gada 13. jūnija sanāksmē 03-2007 (http://www.easa.eu.int/ws_prod/g/management-board-decisions-and-minutes.php).

¹¹ Konkrētāk, *NPA* Nr. 2008-22 par iestāžu un organizāciju prasībām un *NPA* Nr. 2009-02 par īstenošanas noteikumiem attiecībā uz ES operatoru veiktiem gaisa pārvadājumiem (http://www.easa.eu.int/ws_prod/r/r_archives.php).

¹² http://easa.europa.eu/ws_prod/q/doc/COMMS/Commission%20EASA%20joint%20position%20MB.%2015%2009%2009.pdf.

¹³ Komisijas 2008. gada 20. augusta Regula (EK) Nr. 859/2008, ar ko groza Padomes Regulu (EEK) Nr. 3922/91 attiecībā uz kopējām tehniskajām prasībām un administratīvajām procedūrām, ko piemēro komerciāliem pārvadājumiem ar gaisa kuģiem.

tika izveidotas noteikumu izstrādes uzdevumiem OPS.001 un FCL.001. Tika palielināts sākotnējās izstrādes grupu dalībnieku skaits, lai saskaņā ar reglamentu par dalību noteikumu izstrādes grupās būtu arī ieinteresēto personu pārstāvji, kā arī viens pārstāvis no Aģentūras Standartizācijas iestādes. Darbs ar AR daļu un OR daļu norisinājās vienlaikus, lai pārskatīšanas procesā nodrošinātu rezultātu un efektivitātes atbilstību. Arī pārskatīšanas procesā rūpīgi tika koordinēta sadarbība ar pārskatīšanas grupām, kas izveidotas darbam ar gaisa kuģu ekspluatācijas (OPS) prasībām (NPA Nr. 2009-02b), turklāt notika apspriedes ar izstrādes grupām, kas izveidotas otrajai paplašināšanai (par lidlaukiem, gaisa satiksmes vadību un aeronavigācijas pakalpojumiem).

8. AR daļas un OR daļas CRD dokumenti ar komentāru un attiecīgo Aģentūras atbilžu kopsavilkumu, kā arī grozītais teksts Aģentūras tīmekļa vietnē tika publicēts 2010. gada 4. oktobrī. CRD dokumentos tika iekļauts visu to personu un/vai organizāciju saraksts, kas iesniedza komentārus. Līdz komentāru iesniegšanas termiņa beigām – 2010. gada 6. decembrim – Aģentūra par AR daļu un OR daļu saņēma 1020 atsauksmes no vairāk nekā 70 autoriem, lielākoties valsts aviācijas iestādēm, profesionālām organizācijām, bezpeļņas organizācijām un privātiem uzņēmumiem. Plašāka informācija par atsauksmēm un to apsvēršanu, sagatavojot šo atzinumu, sniegta šā skaidrojuma attiecīgajā apakšdaļā un attiecīgajā iedaļā.

IV. Aģentūras atzinuma mērķis

9. Pamatregulā Eiropas likumdevējs ir definējis, kādas kompetences un pilnvaras dalībvalstis piešķir Kopienai, kā arī noteikuši galvenos drošības mērķus, kas Kopienai jāsasniedz. Eiropas likumdevējs ir pilnvarojis Eiropas Komisiju komitoloģijas procedūrā pieņemt Pamatregulas īstenošanas noteikumus, kā plaši aprakstīts Pamatregulas 37. un 38. apsvērumā.
10. Pamatregulā sniegts juridiskais pamats, saskaņā ar kuru Eiropas Komisija pieņem dalībvalstu kompetentajām iestādēm piemērojamās prasības. Šīs prasības ir nozīmīgas Pamatregulas galvenā mērķa sasniegšanai – vienādi augsta civilās aviācijas lidojumu drošības līmeņa panākšanai un saglabāšanai. ES tiesību aktu vienotu piemērošanu dalībvalstīs var panākt vienīgi ar kopēju prasību noteikšanu valsts aviācijas iestādēm.
11. Noteikumi par sertifikātiem un atļaujām paredz, ka ir jāizstrādā prasības gan pretendentiem un turētājiem, gan kompetentajām iestādēm. AR daļā noteiktas prasības iestādēm, kam ir tiesības izdot, grozīt, ierobežot, apturēt vai anulēt, kā arī pārraudzīt sertifikātus, licences, novērtējumus, apliecības un kvalifikācijas atzīmes saskaņā ar Pamatregulas 7. un 8. pantu. Ar ierosinātajiem noteikumiem tiek turpināta Pamatregulas 10., 11., 13., 14., 15. panta, 18. panta d) punkta, kā arī 22., 24. un 54. panta nosacījumu īstenošana.

Saskaņā ar Pamatregulas 7. un 8. pantu OR daļā ir noteiktas kopējas tehniskās prasības ekspluatantiem, pilotu apmācības organizācijām, aviācijas medicīnas centriem un lidojumu simulācijas trenāžieru iekārtu (FSTD) sertifikātu turētājiem. Kopējas iestāžu un organizāciju prasības būtiski veicinās ES tiesību aktu vienotu piemērošanu, optimizējot uzraudzības un pārvaldības sistēmu prasības visām gaisa kuģu ekspluatācijas un lidojumu apkalpes licencēšanas jomā ieinteresētajām personām.

12. Ievērojot uz rezultātiem balstītas noteikumu izstrādes principu, šā atzinuma izstrādē ir aplūkots pārskatīts līdzsvars starp īstenošanas noteikumiem un AMC, lai nodrošinātu samērīgumu un paaugstinātu noteikumu pielāgojamību laikā, kad digitālo sakaru, datorzinātnes un citu jomu attīstība ļauj izmantot neskaitāmas tehniskās alternatīvas, turklāt pieejamo izvēles iespēju skaitam ir tendence palielināties, līdz ar to ekspluatācijas apstākļi kļūst arvien sarežģītāki un blīvāki. Īstenošanas noteikumu līmenī ir definēti būtiski drošības elementi, bet nebūtiski īstenošanas aspekti ir iekļauti AMC vai GM. Gaisa kuģu ekspluatācijas un aviācijas darbību pieaugošā sarežģītība ar daudzējādo sistēmas elementu mijiedarbību liek iestādēm un organizācijām ieviest efektīvas pārvaldības sistēmas.

13. Lai palīdzētu dalībvalstīm izpildīt Čikāgas konvencijā noteiktos pienākumus, kā arī pastāvīgi uzlabotu civilās aviācijas lidojumu drošības līmeni Eiropā, AR daļā ir daži būtiski elementi visaptverošas ES līmeņa pārvaldības sistēmas izveidei ar ES un dalībvalstu atbildību drošības pārvaldības jomā. Šī sistēma visās ES dalībvalstīs nodrošinās atbilstību attiecīgajiem ICAO standartiem attiecībā uz SMS, kā arī valsts drošības programmām (SSP). Tieši tāpēc Aģentūra atbalsta holistisku pieeju pārvaldības sistēmām, kurā SMS ir būtisks organizācijas vai iestādes pārvaldības sistēmas elements. Līdz ar to kopējās iestādēm izvirzītās prasības tieši attiecas uz Eiropas Aviācijas drošības programmas (EASP) īstenošanu. Šajā jomā pašlaik tiek izstrādātas precīzākas prasības un saistītie AMC un GM, ietverot ES līmeņa drošības programmu un nosakot mijiedarbību starp dalībvalstīm un Aģentūru. Šo dokumentu izstrādi koordinē Eiropas Aviācijas drošības padomdevēja komiteja (EASAC), jo īpaši attiecībā uz EASP.
14. Lai attiecīgos ICAO standartus par SMS iekļautu drošības pārvaldības sistēmās, OR daļas GEN apakšdaļā ierosinātas vienotas vispārīgās prasības pārvaldības sistēmām, kas izstrādātas, lai nodrošinātu piemērojamību visās organizācijās, kam saskaņā ar Pamatregulu ir izsniegts organizācijas sertifikāts. Ierosinātas prasības nodrošina pilnīgu atbilstību attiecīgajiem ICAO standartiem par SMS, un tajā pašā laikā tās var pielāgot organizācijas lielumam, tās darbības veidam un sarežģītībai. Aģentūras priekšlikumā tiek atbalstīta integrēta pieeja pārvaldības sistēmām ar atbilstības pārraudzību un drošības pārvaldību, nevis pašreizējo pārvaldības sistēmu aizstāšanu ar citu sistēmu. Izvērtējot ICAO SMS standartus un ieteicamo praksi (SARP), tika secināts, ka daudzi ICAO SMS elementi ir arī "Organizāciju apstiprinājumu atbilstības" (COra) iniciatīvā, ko ierosināja Apvienotās aviācijas institūcijas (JAA) (sk. arī Iepriekšēju paziņojumu par ierosinātajiem grozījumiem (A-NPA) Nr. 15-2006¹⁴). ICAO mērķis ieviest SMS visās aviācijas jomās noteikti nodrošinās gan vienādus pamatprincipus, racionalizējot prasības par organizāciju apstiprināšanu un uzraudzību, gan vienotas prasības attiecībā uz pārvaldības sistēmu.
15. Vienotas un saskaņotas iestādēm piemērojamās prasības apvienojumā ar atbilstīgām prasībām, kas attiecas uz organizācijām un ir piemērojamas visām ar gaisa kuģu ekspluatāciju un lidojumu apkalpi saistītajām jomām, tika izstrādātas, lai veicinātu svarīgāko COra ieteikumu īstenošanu. Tā kā vienotās prasības aviācijai (JAR) tika izstrādātas pakāpeniski un lielākā vai mazākā mērā neatkarīgi katrai jomai, noteikumi daudzos aspektos atšķiras. Īstenojot JAR, tika konstatētas neatbilstības attiecībā uz organizāciju apstiprinājumiem. Lai gan dažas no šīm neatbilstībām var attaisnot ar konkrētās jomas specifiku, daudzām citām neatbilstībām nav pamatojuma.
16. Aģentūra sākumā izvēlējās izmantot pakāpenisku pieeju organizāciju apstiprinājumu saskaņošanai. Vispirms tika ņemti vērā šie ieteikumi, izstrādājot īstenošanas noteikumus gaisa kuģu ekspluatācijai un lidojumu apkalpes licencēšanai. Pēc tam tika plānots šos ieteikumus ieviest otrās pagarināšanas NPA dokumentos (par gaisa satiksmes vadību/aeronavigācijas pakalpojumiem un lidlaukiem). Vēlāk tika paredzēts iekļaut COra ieteikumus lidojumderīguma noteikumos¹⁵ (Regulā (EK) Nr. 1702/2003 un Nr. 2042/2003), lai nodrošinātu iestādēm un organizācijām piemērojamo prasību pilnīgu atbilstību visās jomās, kas ietilpst Aģentūras kompetencē. Aģentūra uzsver organizāciju apstiprinājumu atbilstības lielo nozīmi saistībā ar EASA galveno partneru, piemēram, ASV Federālās aviācijas administrācijas (FAA) un Transport Canada civilās aviācijas organizācijas (TCCA) gatavību akceptēt EASA noteikumus. Saskaņotas un racionalizētas prasības par apstiprinājumu un sertifikātu piešķiršanu ievērojami sekmētu šādu apstiprinājumu un sertifikātu savstarpēju atzīšanu.
17. Viens no COra īpašajiem ilgtermiņa mērķiem bija izveidot vienotu apstiprināšanas sistēmu ar mainīgu darbības jomu, kas ļautu ieviest standartizētu pieteikuma veidlapu un

¹⁴ [http://easa.europa.eu/ws_prod/r/doc/NPA/final%20A-NPA%2015-2006%20COra%20\(26.09.06\).pdf](http://easa.europa.eu/ws_prod/r/doc/NPA/final%20A-NPA%2015-2006%20COra%20(26.09.06).pdf).

¹⁵ Būs jāpārskata atbilstība lidojumderīguma noteikumos, kas tieši izriet no JAR, jo tas ir priekšnosacījums OR daļā ierosināto kopējo pārvaldības sistēmas prasību ieviešanai, lai lidojumderīguma jomā īstenotu SMS.

vienotu sertifikātu ar unikālu apstiprināšanas numuru dažādām apstiprinātajām organizācijām, tajā pašā laikā saglabājot atšķirīgus kritērijus katram konkrētajam apstiprinājumam. Šāda vienota apstiprināšanas sistēma būtu izdevīga ne tikai tāpēc, ka ļoti daudzām organizācijām ir vairāki apstiprinājumi, bet arī tāpēc, ka apstiprinātās organizācijas nedarbojas pilnīgi izolēti no citām organizācijām. Daudzos gadījumos šīs organizācijas uztur ciešu saikni ar citām apstiprinātajām organizācijām, un paredzams, ka šī tendence kļūs arvien izteiktāka. Tomēr šo mērķi nevar sasniegt, kamēr ieinteresētās personas nav skaidri vienojušās par nepieciešamību pēc vienotām, racionalizētām iestādēm un organizācijām noteiktām prasībām, kas piemērojamas visās EASA noteikumos paredzētajās tehniskajās jomās.

18. Dažas ieinteresētās personas pauda bažas par to, vai būtu lietderīgi visiem ar aviācijas drošību saistītiem noteikumiem piemērot horizontālu struktūru, un norādīja uz sarežģījumiem, kas varētu rasties, šo pieeju īstenojot vēl citās Aģentūras kompetencē ietilpstošās jomās, kurās būtu grūtāk panākt lielāka ieinteresēto personu skaita piekrišanu šādām vienotām iestādēm un organizācijām piemērojamām prasībām. Tajā pašā laikā Eiropas Komisija ieteica atteikties no horizontālās noteikumu struktūras, lai nodrošinātu pirmo paplašināto noteikumu savlaicīgu pieņemšanu. Noteikumu strukturālās izmaiņas un vajadzīgie nelielie pielāgojumi pēc noteikumu atkārtotas sadalīšanas attiecīgās tehniskajās prasībās (FCL, salona apkalpe (CC), MED, OPS) tiks veikti pēc tam, kad šo atzinumu publicēs Aģentūras tīmekļa vietnē. Lai veicinātu šo izmaiņu ieviešanu noteikumu projektā, AR daļa un OR daļa ir apvienotas vienā atzinumā un ir izņemti visi jautājumi, kas saistīti vienīgi ar ekspluatāciju.

Tas attiecas uz konkrētiem īstenošanas noteikumu regulas pantiem un punktiem un īstenošanas noteikumu definīcijām un nosacījumiem, kas saistīti tikai ar komerciālajiem ekspluatantiem, ekspluatantiem, kuriem piemērojams Pamatregulas 8. panta 3. punktā noteiktais deklarēšanas pienākums, vai privātajiem ekspluatantiem, kuri izmanto tādus gaisa kuģus, kas nav klasificējami kā sarežģīti, ar motoru darbināmi gaisa kuģi. Šie jautājumi tiks iekļauti atzinumos par gaisa kuģu ekspluatāciju.

Šā paskaidrojuma I pielikumā norādīts, kā dokumentu atsauces un virsraksti CRD dokumentos par AR daļu/OR daļu atbilst atsaucēm un virsrakstiem šajā atzinumā.

V. Aģentūras atzinuma tvērums un struktūra

19. Šā atzinuma tvērumā ietilpst:
- vispārējās iestādēm un organizācijām piemērojamās prasības saistībā ar gaisa kuģa apkalpi un gaisa kuģu ekspluatāciju (AR.GEN, izņemot IV sadaļu "Gaisa kuģa perona pārbaudes", un OR.GEN);
  - īpašas prasības iestādēm par lidojumu apkalpes licencēšanu un uzraudzību (AR.FCL);
  - īpašas prasības iestādēm par salona apkalpes locekļu apliecībām un salona apkalpes uzraudzību (AR.CC);
  - īpašas prasības iestādēm un organizācijām saistībā ar apstiprināto apmācības organizāciju sertificēšanu un/vai uzraudzību (AR.ATO un OR.ATO);
  - īpašas prasības iestādēm un organizācijām saistībā ar FSTD kvalifikāciju (AR.FSTD un OR.FSTD);
  - īpašas prasības iestādēm un organizācijām attiecībā uz aviācijas medicīnas veselības pārbaudēm un aviācijas medicīnas centriem (AeMC) (AR.MED, AR.AeMC un OR.AeMC).

Jomai specifiskās prasības iestādēm un organizācijām par gaisa kuģu ekspluatāciju (AR.OPS un OR.OPS) un gaisa kuģa perona pārbaudēm (AR.GEN apakšdaļas IV sadaļa¹⁶), kas tika publicētas CRD dokumentos par AR daļu un OR daļu, tiks iekļautas pirmajā atzinumā, ko publicēs par gaisa kuģu ekspluatāciju. Ir pārnesti arī īpašie īstenošanas noteikumi par deklarēšanu (AR.GEN.345 un OR.GEN.145), jo tie attiecas vienīgi uz ekspluatantiem, kas veic nekomerciālus lidojumus, izmantojot sarežģītus, ar motoru darbināmus gaisa kuģus.

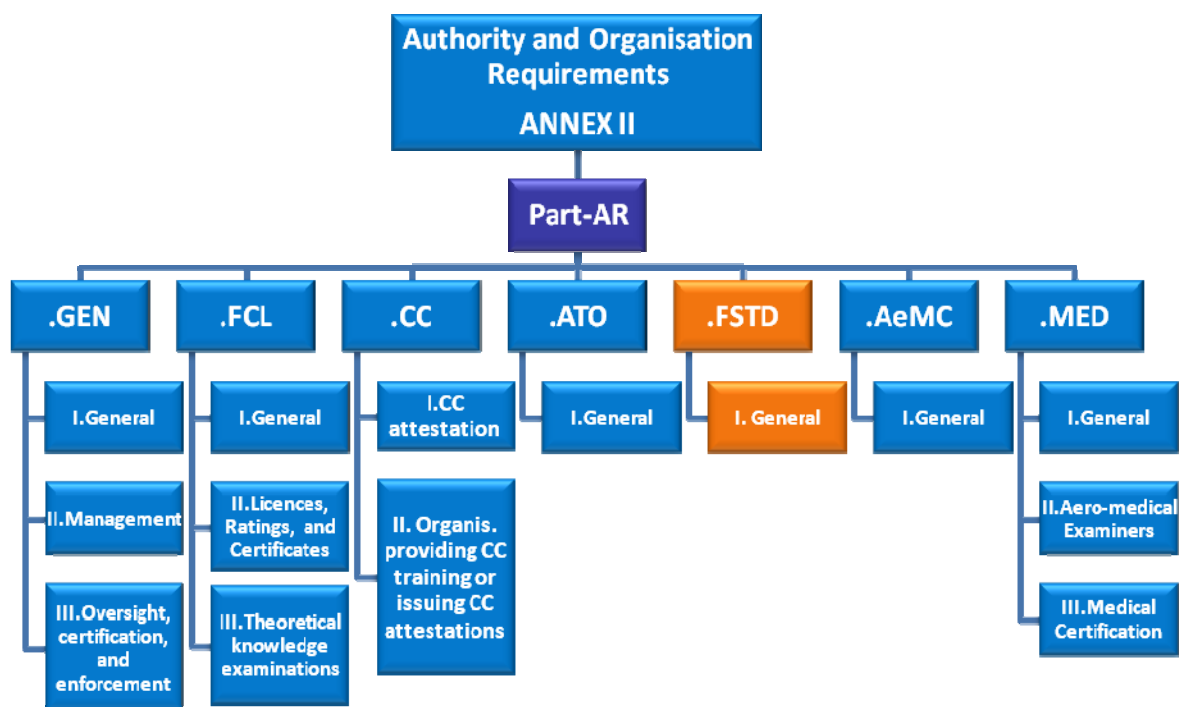
Šā atzinuma struktūra:

- Īstenošanas noteikumu regula "Prasības iestādēm — prasības organizācijām";
- I pielikums — Īstenošanas noteikumu regulā, AR daļā un OR daļā izmantotās definīcijas;
- II pielikums — Prasības iestādēm — AR daļa;
- III pielikums — Prasības organizācijām — OR daļa.

20. Lai apkopotu ar *FSTD* saistītās prasības, kas iepriekš bija attiecīgi AR.ATO un OR.ATO apakšdaļā, šajā atzinumā ir ierosinātas divas jaunas apakšdaļas:

- AR.FSTD apakšdaļa ar īpašām prasībām *FSTD* kvalifikācijai;
- OR.FSTD apakšdaļa ar īpašām prasībām *FSTD* kvalifikācijai un organizācijām, kas ekspluatē *FSTD*.

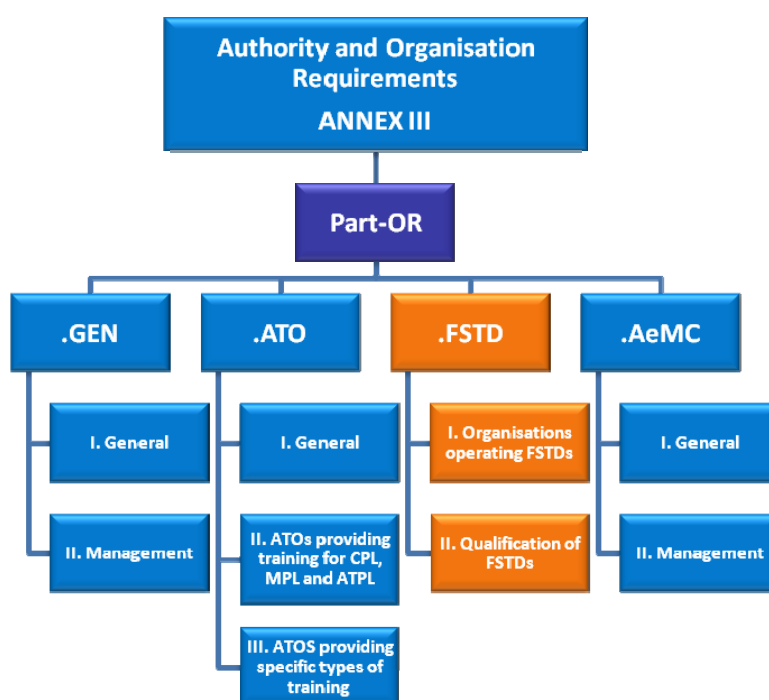
Nākamajos grafikos ir attēlota šajā atzinumā ierosinātā II pielikuma AR daļas un III pielikuma OR daļas struktūra.

1. grafiks. Prasības iestādēm

¹⁶ Nosacījumi par gaisa kuģa perona pārbaudēm, kas iepriekš bija iekļauti AR.GEN apakšdaļas IV sadaļā, tagad tiks publicēti iestādēm noteiktajās prasībās par gaisa kuģu ekspluatāciju kā apakšdaļa "Gaisa kuģa perona pārbaudes".

Source	Tulkojums
Authority and Organisation Requirements	Prasības iestādēm un organizācijām
ANNEX II	II PIELIKUMS
Part-AR	AR daļa
I. General	I. Vispārīga informācija
I. CC attestation	I. Salona apkalpes locekļu apliecības
II. Management	II. Pārvaldība
II. Licences, Ratings, and Certificates	II. Licences, kvalifikācijas atzīmes un sertifikāti
III. Oversight, certification and enforcement	III. Uzraudzība, sertifikācija un izpilde
III. Theoretical knowledge examinations	III. Teorētisko zināšanu pārbaudes
II. Organis. providing CC training or issuing CC attestations	II. Organizācijas, kuras nodrošina CC apmācību vai izdod CC apliecības
II. Aero-medical Examiners	II. Aviācijas medicīnas eksperti
III. Medical Certification	III. Veselības pārbaudes

2. grafiks. Prasības organizācijām

Source	Tulkojums
Authority and Organisation Requirements	Prasības iestādēm un organizācijām
ANNEX III	III PIELIKUMS
Part-OR	OR daļa
I. General	I. Vispārīga informācija
I. Organisations operating FSTDs	I. Organizācijas, kas izmanto <i>FSTD</i>
II. Management	II. Pārvaldība
II. ATOs providing training for CPL, MPL and ATPL	II. <i>ATO</i> , kas nodrošina apmācību <i>CPL</i> , <i>MPL</i> un <i>ATPL</i> saņemšanai
II. Qualification of FSTDs	II. <i>FSTD</i> kvalifikācija
III. ATOs providing specific types of training	III. <i>ATO</i> , kas nodrošina īpaša veida apmācību

VI. Paskaidrojuma raksts – AR daļa

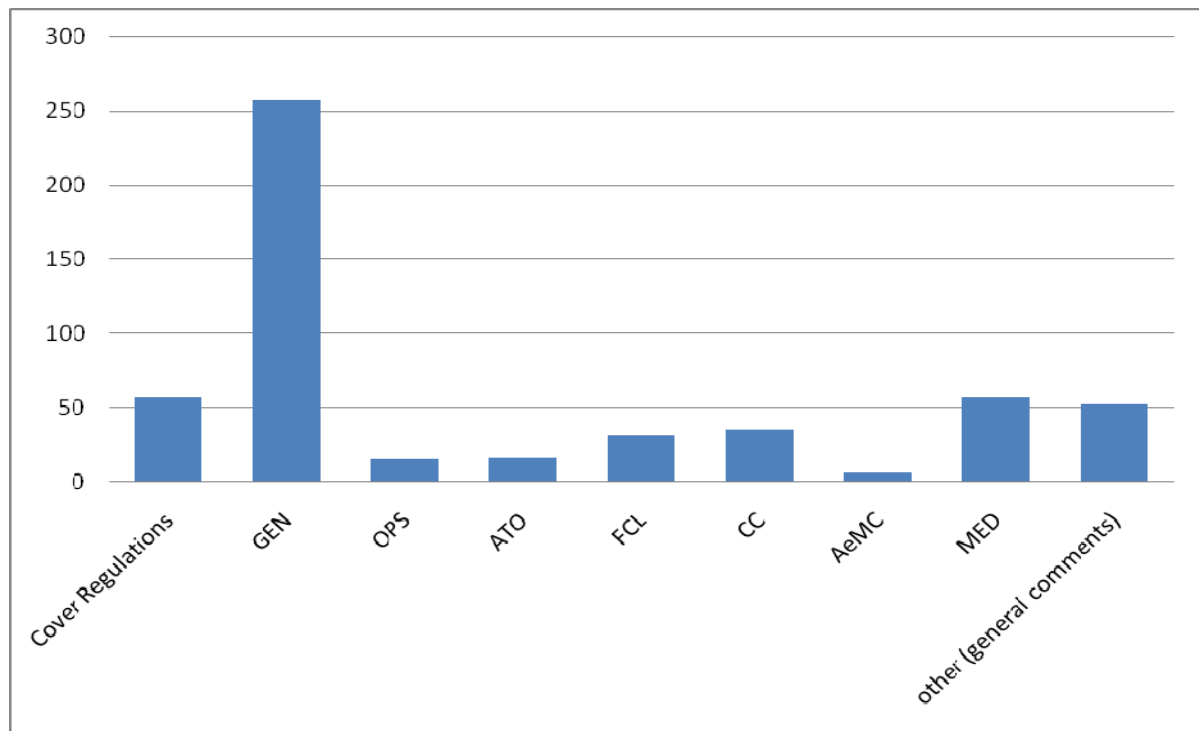
Vispārīga informācija

21. Atbilstīgi ierosinājumiem šajā atzinumā AR daļai ir septiņas apakšdaļas, kas iedalītas sadaļās, kur ir gan vispārējas, gan jomai specifiskas kompetentajām iestādēm piemērojamas prasības par visu veidu sertifikātiem, apstiprinājumiem vai darbībām:
  - a. AR daļas GEN apakšdaļa – vispārīgas prasības;
  - b. AR daļas FCL apakšdaļa – īpašas prasības lidojumu apkalpes licencēšanai;
  - c. AR daļas CC apakšdaļa, īpašas prasības salona apkalpes locekļu apliecībām un salona apkalpes uzraudzībai;
  - d. AR daļas ATO apakšdaļa – īpašas prasības apstiprinātajām apmācību organizācijām;
  - e. AR daļas FSTD apakšdaļa – īpašas prasības *FSTD* kvalifikācijai;
  - f. AR daļas AeMC apakšdaļa – īpašas prasības aviācijas medicīnas centriem;
  - g. AR daļas MED apakšdaļa – īpašas prasības par aviācijas medicīnas veselības pārbaudēm.
22. Atzinumā ierosinātajā tekstā ir atspoguļotas izmaiņas, kas Aģentūras sākotnējos priekšlikumos (publicēti dokumentos NPA Nr. 2008-22b un NPA Nr. 2009-02d) izdarītas pēc publiskas apspriešanas, kā arī citas izmaiņas, kas veiktas, analizējot un izvērtējot atsauksmes *CRD* dokumentā.

Apspriešana

23. Par AR daļu un OR daļu Aģentūra saņēma 1020 atsauksmes no vairāk nekā 70 autoriem, tostarp no Apvienotās Karalistes, Austrijas, Beļģijas, Francijas, Itālijas, Īrijas, Nīderlandes, Norvēģijas, Somijas, Spānijas, Šveices, Vācijas un Zviedrijas aviācijas iestādēm, kā arī profesionālām organizācijām, bezpeļņas organizācijām, privātiem uzņēmumiem un dažām privātpersonām. *CRD* dokumentus izskatīja arī ASV Federālā aviācijas administrācija (FAA), un tā neiesniedza nekādus komentārus. No visām saņemtajām atsauksmēm 530 atsauksmes bija saistītas ar AR daļu, bet 490 bija saistītas ar OR daļu. Lielākā daļa atsauksmju tika iesniegtas par GEN apakšdaļu. Apmēram 20 % no 1020 atsauksmēm bija par AR daļas un OR daļas *AMC* un *GM*.

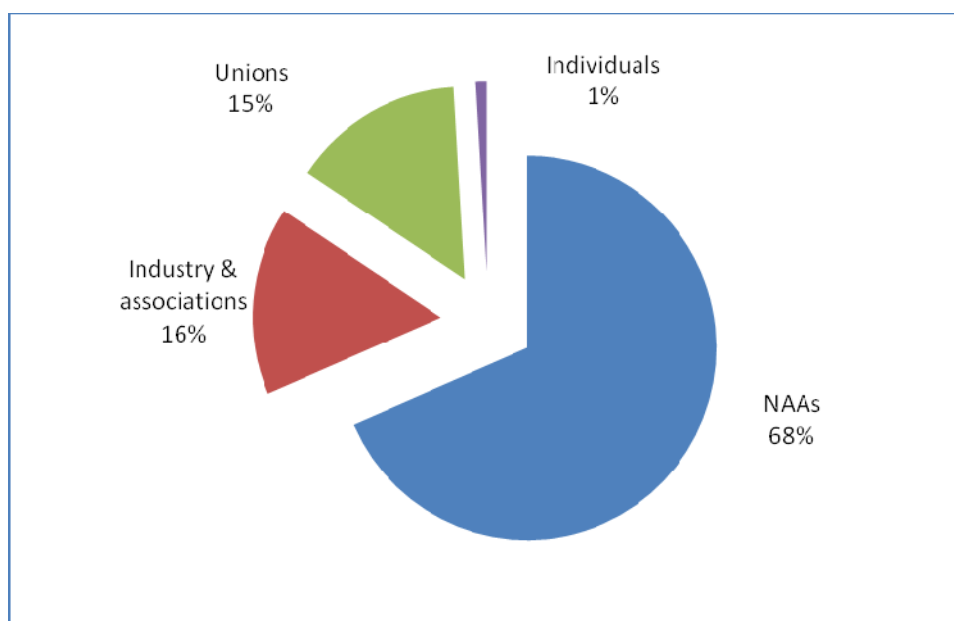
Nākamajā diagrammā norādīts par AR daļu saņemto atsauksmju sadalījums atbilstīgi attiecīgajai apakšdaļai.

1. diagramma. Atsauksmes par AR daļu – sadalījums

Source	Tulkojums
Cover regulations	Īstenošanas noteikumi
GEN	GEN
OPS	OPS
ATO	ATO
FCL	FCL
CC	CC
AeMC	AeMC
MED	MED
Other (general comments)	Citi (vispārēji komentāri)]

24. Tālāk ir norāde par atsauksmju autoriem. Tā kā atsauksmes no nozares pārstāvju apvienībām parasti tiek iesūtītas atsevišķu biedru vārdā, var pieņemt, ka faktiskā nozares apvienību iesniegto atsauksmju daļa ir lielāka nekā attēlots šajā diagrammā. Tomēr nav pārsteidzoši, ka lielāko daļu atsauksmju sniegušas valsts aviācijas iestādes.

2. diagramma. Atsauksmes par AR daļu — autori

Source	Tulkojums
Unions 15%	Arodbiedrības 15 %
Individuals 1%	Privātpersonas 1 %
NAAAs 68%	Valstu aviācijas iestādes 68 %
Industry & associations 16%	Nozares dalībnieki un apvienības 16 %

Darbības joma un piemērojamība

25. Šajā atzinumā ierosināto AR daļu piemēro lidojumu apkalpes licencēšanai, salona apkalpes locekļu apliecībām un salona apkalpes uzraudzībai, apmācības organizāciju un aviācijas medicīnas centru apstiprināšanai un uzraudzībai, *FSTD* kvalifikācijai, *FSTD* kvalifikācijas sertifikātu turētāju uzraudzībai un aviācijas medicīnas veselības pārbaudēm. AR daļas GEN apakšdaļā noteiktas kopējas prasības kompetentajām iestādēm, proti, prasības visām darbības tehniskajām jomām.

Šajā atzinumā ierosinātajai AR daļas GEN apakšdaļai ir trīs sadaļas:

- I sadaļa Vispārīga informācija;
- II sadaļa Pārvaldība;
- III sadaļa Uzraudzība, sertificēšana un ieviešana.

26. Ar šīm sadaļām tiek īstenoti atbilstīgie Pamatregulas panti par mijiedarbību starp apstiprinātajām organizācijām un kompetento iestādi, sadarbību un informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm un Aģentūru, par tādu atbilstības panākšanas līdzekļu apstiprināšanu, kas ir alternatīvi Aģentūras noteiktajiem, par nepieciešamību nekavējoties reaģēt uz drošības problēmām, kā arī par nosacījumiem, saskaņā ar kuriem izsniedz, saglabā, groza, ierobežo, pārtrauc vai anulē sertifikātus un apstiprinājumus. GEN apakšdaļā ir prasības arī kompetento iestāžu struktūrai un pārvaldības sistēmai, kas ir tieši saistītas ar kompetento iestāžu uzraudzības spējām.

Pamatregula	Prasības iestādēm
2. panta 2. punkta d) apakšpunkts — Mērķi 15. pants — Informācijas tīkls	Drošības programma (Īstenošanas noteikumu regulas 3. pants)
18. pants — Aģentūras pasākumi 19. pants — Atzinumi, sertificēšanas specifikācijas un norādes	Līdzekļi atbilstības panākšanai (AR.GEN.120)
7. pants — Piloti	Uzraudzības spējas (Īstenošanas noteikumu regulas 4. pants)
7. pants — Piloti (ATO, AeMC, FSTD)	Uzraudzība (AR.GEN.300)
8. pants — Gaisa kuģu ekspluatācija	Uzraudzības programma (AR.GEN.305) Sākotnējā sertifikācija (AR.GEN.310 un AR.GEN.315)
8. panta 4. punkts — Gaisa kuģu ekspluatācija — Salona apkalpe	Izmaiņas — organizācijas (AR.GEN.330) Konstatējumi (AR.GEN.350) Īstenošana — personas (AR.GEN.355)
10. pants — Uzraudzība un izpilde	Uzraudzība (AR.GEN.300) Uzraudzības programma (AR.GEN.305) Konstatējumi (AR.GEN.350) Īstenošana — personas (AR.GEN.355)
13. pants un V pielikums Kvalificētās struktūrvienības	Uzdevumu sadale (AR.GEN.205)
14. pants, 18. panta d) apakšpunkts Elastīguma noteikumi	Elastīguma noteikumi (Īstenošanas noteikumu regulas 5. pants)
15. pants — Informācijas tīkls	Informācija Aģentūrai (AR.GEN.125) Uzraudzības programma (AR.GEN.305) Pārvaldības sistēma (AR.GEN.200)
14. pants — Elastīguma noteikumi 15. pants — Informācijas tīkls 22. panta 1. punkts — Gaisa kuģu ekspluatācijas sertificēšana	Tūlītēja reakcija uz drošības problēmām (AR.GEN.135)
24. pants Noteikumu piemērošanas pārraudzība	Pārvaldības sistēma (AR.GEN.200) Izmaiņas pārvaldības sistēmā (AR.GEN.210)
54. pants Pārbaudes dalībvalstīs	Izmaiņas pārvaldības sistēmā (AR.GEN.210) Uzskaitē (AR.GEN.220)

1. tabula. AR daļā īstenotie Pamatregulas panti

27. Saskaņā ar vispārēju sistēmisku pieeju prasības GEN apakšdaļā ir izstrādātas, lai tiktāl, cik praktiski īstenojams, nodrošinātu atbilstību un saskaņotību ar piemērojamajiem noteikumiem attiecībā uz lidlaukiem, gaisa satiksmes vadību/ aeronavigācijas pakalpojumiem un lidojumderīgumu. Tā kā ierosinātie īstenošanas noteikumi ir vispārīgi, tajos ņemti vērā ICAO definētie drošības uzraudzības sistēmas kritiskie elementi (CE)¹⁷, jo īpaši šādi elementi:

¹⁷ Sk. ICAO dokumentu Nr. 9735 *Safety Oversight Audit Manual* [Drošības uzraudzības revīzijas rokasgrāmata], 2. izdevums — 2006. gads, C papildinājums — novērtējot drošības uzraudzības sistēmas efektīvu īstenošanu, dalībvalsts drošības uzraudzības spēju nosaka, izmantojot ICAO Universālo drošības uzraudzības revīzijas programmu.

- CE-3: State civil aviation system and safety oversight functions [Valsts civilās aviācijas sistēma un drošības uzraudzības funkcijas];
- CE-4: Technical personnel qualification and training [Tehniskā personāla kvalifikācija un apmācība];
- CE-5: Technical guidance, tools and the provision of safety-critical information [Tehniskās norādes, instrumenti un drošībai būtiskākās informācijas nodrošināšana];
- CE-6: Licensing, certification, authorisation and/or approval obligations [Licencēšanas, sertifikācijas, atļauju un/vai apstiprinājumu saņemšanas pienākums];
- CE-7: Surveillance obligations [Parraudzības pienākumi];
- CE-8: Resolution of safety concerns [Ar drošību saistītu problēmu risināšana].

ICAO standarti valsts drošības programmas (SSP) īstenošanai nosaka to, ka valstij jāizveido mehānisms, lai nodrošinātu kritisko elementu efektīvu pārraudzību¹⁸.

28. Ierosinātajos noteikumos izmantoti arī EU-OPS C apakšdaļas "Ekspluatantu sertifikācija un uzraudzība"¹⁹ attiecīgie noteikumi, kā arī JAA JIP noteikumi. AR daļas GEN apakšdaļā iekļautie īstenošanas noteikumi un saistītie AMC pilnībā atbilst drošības uzraudzības standartiem ICAO 6. pielikuma²⁰ I daļas 5. papildinājumā un III daļas 1. papildinājumā. Izņēmums ir 5.5. standarts "Remuneration and conditions of service" [Atalgojums un nodarbinātības nosacījumi], kam ekvivalentus nosacījumus nav iespējams ierosināt AR daļā, jo šādus nosacījumus neregulē ar ES līmeņa tiesību aktiem.

ICAO 6. pielikuma I daļa – 5. papildinājums ICAO 6. pielikuma III daļa – 1. papildinājums	EASA noteikumi
1. Primary aviation legislation [Primārie aviācijas tiesību akti]	Regula (EK) Nr. 216/2008 OR.GEN.140
2. Specific operating regulations [Īpašie darbības noteikumi]	Regula (EK) Nr. 216/2008; Pamatprasības, Regula (EK) Nr. 2042/2003 AR daļas OPS apakšdaļa
3. CAA structure and safety oversight functions [Civilās aviācijas administrācijas struktūra un drošības uzraudzības funkcijas]	AR.GEN.200. punkta a) apakšpunkta 2) daļa – pietiekams darbinieku skaits Īstenošanas noteikumu regulas 4. pants
4. Technical Guidance [Tehniskās norādes]	AR.GEN.200. punkta a) apakšpunkta 1) daļa AR.GEN.300. punkta f) apakšpunkts
5. Qualified technical personnel [Kvalificēts tehniskais personāls]	AR.GEN.200. punkta a) apakšpunkta 2) daļa GM1 un 2-AR.GEN.200. punkta a) apakšpunkta 2) daļa
6. Licensing and certification obligations [Licencēšanas un sertifikācijas pienākumi]	AR.GEN.200. punkta a) apakšpunkta 1) daļa – AMC1-AR.GEN.305. punkta b) apakšpunkts – OPS AR.GEN.310 – AMC1-AR.GEN.310. punkta a) apakšpunkts – OPS

¹⁸ Sk. ICAO 1. pielikuma C papildinājumu un ICAO 6. pielikuma J papildinājumu "Framework for the State Safety programme" [Valsts drošības programmas struktūra], § 3.1.

¹⁹ EU-OPS un JAR-OPS 3 noteikumu salīdzināšanas tabulas tika iekļautas CRD dokumentos par AR daļu un OR daļu, sal. <http://easa.europa.eu/rulemaking/docs/crd/part-ar/CRD%20c.4%20-%20Rule%20comparison%20EU-OPS+JAR-OPS3.pdf>.

²⁰ ICAO 1. pielikumā nav papildinājuma par drošības uzraudzību.

ICAO 6. pielikuma I daļa – 5. papildinājums ICAO 6. pielikuma III daļa – 1. papildinājums	EASA noteikumi
7. Continued surveillance obligations [Pastāvīgas pārraudzības pienākumi]	AR.GEN.200. punkta a) apakšpunkta 1) daļa AR.GEN.300 AR.GEN.305; AMC1-AR.GEN.305. punkta b) apakšpunkts
8. Resolution of safety issues [Drošības problēmu risināšana]	AR.GEN.200. punkta a) apakšpunkta 1) daļa un AR.GEN.350 AR.GEN.350

2. tabula. Attiecīgo ICAO uzraudzības standartu un AR daļas savstarpējā atbilstība

29. Ierosinot vienotas prasības, ko var piemērot visu veidu sertifikātiem un apstiprinājumiem, AR daļas GEN apakšdaļā ņemti vērā JAA COra ziņojuma secinājumi, kas attiecas uz uzraudzību atkarībā no veiktspējas un racionalizētiem apstiprināšanas procesiem, kuri nodrošina organizāciju apstiprinājumu konsekvenci, kas ir ļoti nozīmīga, lai organizācijas varētu ieviest efektīvas (drošības) pārvaldības sistēmas. ICAO mērķis ieviest SMS visās aviācijas jomās noteikti nodrošinās vienādu pamatprincipu izmantošanu attiecībā uz organizāciju pārvaldību un apstiprināšanu.
30. Jāsecina, ka saistībā ar to, ka AR daļas pamatā ir spēkā esošie noteikumu dokumenti, un tajā ierosinātās prasības pilnībā atbilst attiecīgajiem ICAO standartiem par valsts drošības uzraudzības sistēmām, šajā atzinumā ierosinātajos īstenošanas noteikumos noteiktie iestādēm piemērojamie pienākumi būtiski neatšķiras no tiem, kurus kompetentās iestādes pilda jau tagad. Visus papildu pienākumus var pamatot vai nu tieši ar Pamatregulas noteikumiem (tas ir, īstenojot pantus, kas attiecas uz pirmo pagarināšanu, Pamatregulas pamatmērķa sasniegšanu attiecībā uz drošību, standartizāciju un saskaņošanu), vai ar ICAO standartiem, kas saistīti ar SSP izveidi.

Īstenošanas noteikumu regula – ar AR daļu saistīti jautājumi

31. Īstenošanas noteikumu regulā ir prasības, kas piemērojamas dalībvalstīm, nevis kompetentajām iestādēm: 3. pantā noteikts, ka dalībvalstīm un Aģentūrai jāizveido aviācijas drošības plāni, lai pastāvīgi uzlabotu drošību. Īstenošanas noteikumu regulā norādīts arī tas, ka dalībvalstīm jākoordinē drošības plāni, jo aviācijas drošības pārvaldība EASA dalībvalstīm tagad jāīsteno kopīgi. Pašreizējais kompetences sadalījums Eiropas Savienībā neļauj dalībvalstīm izolēti īstenot drošības plānu. Tiks sagatavoti arī citi dokumenti, kas papildinās prasības par ICAO valsts drošības programmas (SSP) vienotu īstenošanu Eiropas līmenī. To pamatā būs darbs, ko koordinē Eiropas Aviācijas drošības padomdevēja komiteja (EASAC), jo īpaši attiecībā uz EASP rokasgrāmatu.
32. Īstenošanas noteikumu regulas 4. pantā ierosinātas prasības par uzraudzības spējām. Šie noteikumi pilnīgi atbilst attiecīgajiem ICAO drošības uzraudzības sistēmas kritiskajiem elementiem, taču dalībvalstīm tie nosaka papildu pienākumu nodrošināt, lai uzraudzības personālam būtu atbilstīgas pilnvaras veikt sertifikācijas un uzraudzības uzdevumus un šis personāls nebūtu iesaistīts interešu konfliktos.
33. Īstenošanas noteikumu regulas 5. pantā noteikts, kādu informāciju dalībvalsts sniedz, kad tā izmanto Pamatregulas 14. panta 1., 4 un 6. punktā paredzētos elastīguma noteikumus, un kādu informāciju Aģentūra sniedz, kad tā piešķir atbrīvojumu saskaņā ar Pamatregulas 18. panta d) punktu²¹. Tas, neradot papildu apgrūtinājumu, nodrošinās attiecīgo noteikumu vienotu piemērošanu un uzlabos atbrīvojumu un atkāpju piešķiršanas procesa efektivitāti.

²¹ Jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1108/2009.

34. Īstenošanas noteikumu regulas 9. pantā dalībvalstīm tiek noteikts pienākums nosūtīt Aģentūrai dokumentus par to ATO un AeMC uzraudzību, kas atrodas ārpus dalībvalsts teritorijas, jo pēc 2012. gada 8. aprīļa šādas organizācijas vairs neietilps dalībvalstu kompetencē. Aģentūra attiecīgajām kompetentajām iestādēm sniegs detalizētu informāciju par šo dokumentu nosūtīšanu.

Īstenošanas noteikumu regulas 10. pantā noteikts datums, kad regula stājas spēkā un tiek piemērota: nosakot vajadzību pēc pārejas perioda vai iestāžu prasību vēlākas īstenošanas, Aģentūra ņēma vērā, ka ierosinātās iestādēm piemērojamās prasības lielā mērā pamatojas uz spēkā esošajiem noteikumiem, un tajās nav elementu, kas būtībā ir jauni attiecībā uz kompetento iestāžu struktūru sertifikācijas un uzraudzības jomā. Tika ņemts vērā arī tas, ka dalībvalstis, kas ir Čikāgas konvencijas līgumslēdzējas valstis, jau daudzus gadus īsteno drošības uzraudzības sistēmas. Vēl svarīgāk ir tas, ka uzreiz pēc jauno noteikumu piemērošanas dalībvalstīm jāspēj apstrādāt jauni pieteikumi saskaņā ar jaunajām prasībām, kas paredz, ka iepriekš būtu jāuzlabo dalībvalstu organizācijas un uzraudzības sistēmas. Par CRD priekšlikumu ļaut dalībvalstīm 12 mēnešus vēlāk veikt administratīvo procedūru atjaunināšanu, lai atbilstu jaunajiem noteikumiem, komentārus iesniedza piecas Eiropas aviācijas iestādes, lūdzot šo periodu pagarināt līdz 24 mēnešiem. Pēc iekšējās pārskatīšanas Aģentūra izņēma šo nosacījumu, jo tas neatbilst ierosinātajām atteikšanās iespējām un — vēl svarīgāk — tas var būt pretrunā Komisijas Regulai (EK) Nr. 736/2006 par Eiropas Aviācijas drošības aģentūras standartizācijas pārbaūžu darba metodēm²². Tomēr ir jānodrošina ilgāks laiks, lai detalizētajām uzraudzības procedūrām un ar tām saistītajām sistēmām, piemēram, lietojumprogrammām, veiktu nepieciešamos pielāgojumus un uzlabojumus, ko nosaka noteikumu atsauču izmaiņas pēc lēmuma atkal izmantot vertikālo noteikumu struktūru. Lai to risinātu, 10. panta 2. punktā iekļauta vispārēja atteikšanās iespēja uz 6 mēnešiem.

Organizācijām paredzētie pārejas pasākumi un atteikšanās iespējas ir izskaidroti šā paskaidrojuma 81.–86. punktā.

AR daļas GEN apakšdaļas I sadaļa — Vispārīga informācija

35. Papildus īstenošanas noteikumu regulas līmenī paredzētajām prasībām, kas piemērojamas dalībvalstīm, I sadaļā noteiktas vispārīgas kompetentajām iestādēm piemērojamās prasības. To galvenais mērķis ir veicināt sadarbību un informācijas apmaiņu starp iestādēm un Aģentūru, kā arī starp pašām iestādēm. Šie noteikumi ir atvasināti no augstākā līmeņa prasībām, kas noteiktas Pamatregulā (jo īpaši 5. panta 5. punktā, 7. panta 6. punktā, 8. panta 5. punktā, 10. pantā, 15. pantā, 22. panta 1. punktā un 24. pantā). I sadaļā iekļauti arī pienākumi saistībā ar uzraudzības dokumentāciju, kuri papildina attiecīgos īstenošanas noteikumu regulas noteikumus par uzraudzības spējām, atsaucoties uz ICAO kritisko elementu CE-5 "Technical guidance, tools and the provision of safety-critical information" [Tehniskās norādes, instrumenti un drošībai būtiskākās informācijas nodrošināšana].
36. I sadaļā noteikts arī tas, ka kompetentās iestādes Aģentūrai sniedz drošības ziņā nozīmīgu informāciju (AR.GEN.125. punkta b) apakšpunkts). Lai gan Direktīvā 2003/42/EK²³ ir noteikta koncepcija par obligātiem drošības ziņojumiem attiecībā uz nopietniem starpgadījumiem, šķita, ka attiecīgie īstenošanas pasākumi²⁴ neparedz skaidras prasības par nepieciešamību atbilstīgā formātā iesniegt Aģentūrai visu pieejamo drošības informāciju. Aģentūra parasti jābūt informētai par jautājumiem saistībā ar projektu, ekspluatācijas piemērotības datiem (OSD) un ekspluatācijas drošību,

²² OV L 240, 07.09.2002., 1. lpp.

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. jūnija Direktīva 2003/42/EK attiecībā uz ziņošanu par notikumiem civilajā aviācijā (OV L 167, 04.07.2003., 23. lpp.).

²⁴ Komisijas 2007. gada 12. novembra Regula (EK) Nr. 1321/2007, ar kuru nosaka īstenošanas noteikumus attiecībā uz to, kā centrālajā repozitorijā integrējama informācija par notikumiem civilajā aviācijā, kuras apmaiņu veic saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/42/EK (dokuments attiecas uz EEZ), 2. pants (OV L 294, 13.11.2007., 3. lpp.).

kas iekļauti *EASP*, vai jomām, ko Aģentūra īpaši noteikusi par problemātiskām drošības ziņā. Tiks ietverti ar AR.GEN.125. punkta b) apakšpunktu saistīti *AMC* materiāli, kas tiek izstrādāti Aģentūras notikumu iekšējās ziņošanas sistēmas (*IORS*) ietvaros. Savukārt tas nodrošinās Aģentūrai svarīgu instrumentu likumdevēja pieprasītā gada drošības pārskata izveidei²⁵.

37. I sadaļā ir prasības par to, kā apstrādāt līdzekļus atbilstības panākšanai, kas ir alternatīvi Aģentūras izdotajiem attiecīgajiem līdzekļiem atbilstības panākšanai. Pamatregulas 18. un 19. pantā minēto terminu "attiecīgie līdzekļi atbilstības panākšanai" (*AMC*) galvenokārt lieto, lai apzīmētu tehniskos dokumentus/ procedūru dokumentus, ko dalībvalstis un nozare izmanto, ieviešot Pamatregulu un tās īstenošanas noteikumus. Šajā kontekstā *AMC* ir līdzekļi, ar kuriem panāk atbilstību noteikumiem. Tā kā Aģentūras izdotajiem saistītajiem dokumentiem nav normatīvs raksturs, tie nevar noteikt pienākumus reglamentētajām personām, un tās var izvēlēties atbilstību piemērojamām prasībām pierādīt ar citu līdzekļu palīdzību. Tomēr likumdevējs ar šādiem dokumentiem vēlējas pieteikuma iesniedzējiem nodrošināt tiesisko noteiktību, kā arī veicināt vienotu īstenošanu, tāpēc šie dokumenti sagatavoti, paredzot to atbilstību noteikumiem. Saistībā ar *AMC* kompetentajām iestādēm jāatzīst, ka reglamentētās personas, kas ievēro *AMC*, atbilst arī tiesību aktu prasībām. Tomēr ir paredzētas elastīguma iespējas, jo ieinteresētās personas kompetentajai iestādei var ierosināt alternatīvus līdzekļus atbilstības panākšanai, un, ja ieinteresētās personas var pierādīt, ka ar tiem iespējams nodrošināt līdzvērtīgu drošības līmeni, šos alternatīvos līdzekļus atbilstības panākšanai var apstiprināt un izmantot.
38. *CRD* dokumentā ietvertā priekšlikuma mērķis bija panākt vienotu kompetento iestāžu pieeju šādiem alternatīvajiem līdzekļiem, kā arī nodrošināt pilnīgu pārskatāmību, kādas trūkst pašreizējā sistēmā. Juridiskais pamats atbilstības panākšanas alternatīvo līdzekļu mehānismam un kompetento iestāžu pienākumiem ir Pamatregulas 5. panta 5. punktā, 7. panta 6. punktā un 8. panta 5. punktā, kas turklāt paredz, ka ir jāpieņem īstenošanas noteikumi, saskaņā ar kuriem izsniedz, saglabā un groza sertifikātus un apstiprinājumus. Tā kā alternatīvos līdzekļus atbilstības panākšanai pieteikuma iesniedzēji galvenokārt izmanto, lai panāktu atbilstību īstenošanas noteikumiem, Aģentūra uzskatīja, ka ir jāizveido process, kas noteiktu, kā pieteikuma iesniedzējiem un iestādēm jārikojas ar alternatīvajiem līdzekļiem atbilstības panākšanai. Aģentūras funkciju un pienākumu juridiskais pamatojums ir Aģentūrai piešķirtajās pilnvarās pārraudzīt, kā kompetentās iestādes īsteno noteikumus, kā arī standartizēt to darbību (sk. Pamatregulas 10. un 24. pantu).
39. Standartizācijas un saskaņošanas labad kompetentajām iestādēm ir pienākums informēt Aģentūru par jebkādiem kompetentās iestādes apstiprinātiem vai izmantotiem alternatīviem līdzekļiem atbilstības panākšanai, kā arī nodrošināt, lai visām kompetentās iestādes uzraudzītajām organizācijām un personām būtu pieejami alternatīvie līdzekļi atbilstības panākšanai, kurus kompetentā iestāde izmanto, lai nodrošinātu atbilstību piemērojamiem noteikumiem. Tas kompetentajām iestādēm nosaka jaunas funkcijas, ko var izpildīt, izmantojot esošos mehānismus un procedūras, tāpēc paredzams, ka papildu slogs nebūs liels.

Komentāri *NPA* dokumentā un atsauksmes *CRD* dokumentā skaidri liecina, ka lielākā daļa ieinteresēto personu atbalsta Aģentūras sistemātisku *ex ante* pārbaudi attiecībā uz alternatīvajiem līdzekļiem atbilstības panākšanai, pirms tos apstiprina un/vai īsteno kompetentā iestāde. Galvenais arguments ir nodrošināt vienādus noteikumus un novērst neskaidrības, ko rada tas, ka alternatīvie līdzekļi atbilstības panākšanai, kurus kompetentā iestāde ir apstiprinājusi bez Aģentūras iejaukšanās, pēc tam var tikt apstrīdēti, piemēram, standartizācijas pārbaudes laikā. Pamatregula neparedz Aģentūrai pilnvaras veikt šādu *ex ante* apstiprināšanu, jo noteikumu īstenošana tiek uzticēta dalībvalstīm. Tāpēc šos jautājumus nevar izskatīt pašreizējā tiesiskā regulējuma ietvaros. Tomēr, lai gēmtu vērā ieinteresēto personu bažas, ir paredzēts kompensācijas elements,

²⁵ Pamatregulas 15. panta 4. punkts.

kas nosaka kompetentajām iestādēm tiešu prasību izveidot sistēmu, ar kuras palīdzību konsekventi novērtēt un kontrolēt visus alternatīvos līdzekļus atbilstības panākšanai. Tieši tāpēc ir svarīgi norādīt, ka kompetentās iestādes apstiprinātos alternatīvos līdzekļus atbilstības panākšanai var izmantot tikai organizācijas, kas ir šīs iestādes uzraudzībā. Tas nozīmē, ka citām organizācijām, kas vēlas izmantot tos pašus alternatīvos līdzekļus atbilstības panākšanai, tie vēlreiz jāizvērtē kopā ar savu kompetento iestādi.

40. Visbeidzot, ņemot vērā atsauksmes *CRD* dokumentā, Aģentūra ir vienkāršojusi definīcijas, svītrojot terminu "papildu līdzekļi atbilstības panākšanai", kā arī paplašinot termina "alternatīvi līdzekļi atbilstības panākšanai" definīciju, tādējādi iekļaujot esošo *AMC* alternatīvos līdzekļus, kā arī jaunus līdzekļus, ar kuriem panākt atbilstību Pamatregulai un tās īstenošanas noteikumiem jomās, kur Aģentūra nav pieņēmusi saistītus *AMC*.

AR daļas GEN apakšdaļas II sadaļa – Pārvaldība

41. II sadaļas noteikumi paredz, ka kompetentajām iestādēm ir jāizveido un jāuztur pārvaldības sistēma, lai izpildītu pienākumus, kā arī īstenotu AR daļā noteiktās funkcijas. Pārvaldības sistēmas galvenie elementi līdzinās organizācijām piemērojamajām prasībām par standarta pārvaldības sistēmu:
- dokumentētas politikas nostādnes un procedūras;
  - pietiekams un atbilstīgi kvalificēts personāls, kā arī pienākums plānot personāla pieejamību;
  - vadošo darbinieku iecelšana amatos dažādās darbības jomās;
  - pienācīgas iekārtas un telpas;
  - pienākums uzraudzīt pārvaldības sistēmas atbilstību, tostarp iecelt par atbilstības uzraudzību atbildīgo personu vai grupu;
  - nepieciešamība nodrošināt, lai sertifikācijas un pārraudzības funkcijas, kas veiktas kompetentās iestādes vārdā, atbilstu piemērojamajām prasībām;
  - sistēma izmaiņu noteikšanai pārvaldības sistēmā, kā arī rīcība, lai panāktu tās pastāvīgu efektivitāti;
  - uzskaites sistēma, lai nodrošinātu veikto darbību izsekojamību.
42. Šīs prasības par pārvaldības sistēmu papildina īpaša prasība izveidot procedūras efektīvai informācijas apmaiņai un palīdzības saņemšanai no citām iestādēm, un šajā prasībā tiek precizētas Pamatregulas 15. panta 1. punkta prasības. II sadaļā ierosinātās vienotās prasības par kompetentās iestādes pārvaldības sistēmu ir tieši saistītas ar *ICAO* drošības pārraudzības sistēmu kritiskajiem elementiem CE-4 "Technical personnel qualification and training" [Tehniskā personāla kvalifikācija un apmācība] un CE-5 "Technical guidance, tools and the provision of safety critical information" [Tehniskās norādes, instrumenti un drošībai būtiskākās informācijas nodrošināšana]. Šīs prasības atvieglo *SSP* izpildi un sekmē efektīvas pārraudzības sistēmas izveidi, lai veicinātu un mudinātu reglamentētās organizācijas ieviest pārvaldības sistēmas saskaņā ar OR daļas noteikumiem.
43. Lai atbalstītu standartizācijas procesu un atvieglotu pāreju uz pastāvīgu uzraudzību²⁶, II sadaļā iekļauta prasība kompetentajām iestādēm nodrošināt Aģentūrai attiecīgos dokumentus par šo iestāžu pārvaldības sistēmu un tajā veiktajām izmaiņām.

²⁶ Pastāvīgās uzraudzības pieeja (*CMA*) paredz tādas dalībvalstu pastāvīgās uzraudzības sistēmas izveidi, kur tiek ievērota saskaņota un konsekventa pieeja. Dalībvalstu drošības pārraudzības spējas tiks uzraudzītas atbilstīgi četrām galvenajām darbībām: 1) drošības datu savākšana un apstiprināšana; 2) drošības uzraudzības spēju līmeņa analizēšana un novērtēšana; 3) trūkumu noteikšana un saistīto risku izvērtēšana; 4) riska mazināšanas stratēģiju izstrāde un īstenošana.

44. Attiecībā uz kvalificēto struktūrvienību izmantošanu (AR.GEN.205) dažas dalībvalstis ir apstrīdējušas konkrētu noteikumu iekļaušanu AR daļā, apgalvojot, ka šo jautājumu pietiekami regulē Pamatregulas 13. panta un V pielikuma noteikumi. Turpretī Aģentūra uzskata, ka Pamatregulā nav paredzēts veids, kā nodrošināt norādītos pienākumus, tāpēc tā patur šos noteikumus, lai gan grozītā redakcijā: tagad noteikumos norādīts, kā kompetentās iestādes deleģē juridiskām vai fiziskām personām sertificēšanas un uzraudzības pienākumus un nosaka atbilstības kritērijus. Šo konkrēto noteikumu mērķis ir nodrošināt, lai visi sertificēšanas vai pārraudzības uzdevumi, kas tiek veikti kompetentās iestādes vārdā, atbilstu piemērojamām prasībām, kas ir līdzīgas prasībām, kādas organizācijām jāpilda, ar līgumu nododot to apstiprinājuma jomā ietilpstošas darbības. Jaunie īstenošanas noteikumi ir tieši saistīti ar augsta drošības līmeņa nodrošināšanu kompetentās iestādes sertificēšanas un pārraudzības funkcijām, kā arī attiecīgo Pamatregulas noteikumu vienotu īstenošanu.
45. Tā kā II sadaļas noteikumi ir atvasināti no esošajām prasībām, piemēram, Regulas (EK) Nr. 2042/2003 B iedaļas prasībām par kompetento iestāžu struktūru, kvalifikāciju un apmācību, procedūrām, telpām, uzskaiti un citām jomām, tie kompetentajām iestādēm nosaka dažus jaunus pienākumus:
- procedūru un to grozījumu nosūtīšana Aģentūrai, kā arī Aģentūras informēšana par izmaiņām pārvaldības sistēmā (AR.GEN.200. punkta d) apakšpunkts un AR.GEN.210. punkta c) apakšpunkts);
  - ar līdzdalību savstarpējā informācijas apmaiņā un palīdzības sniegšanu citām kompetentajām iestādēm saistīto procedūru definēšana un īstenošana (AR.GEN.200. punkta c) apakšpunkts);
  - atbilstības uzraudzības sistēmas ieviešana (AR.GEN.200. punkta a) apakšpunkta 4. un 5. daļa), tostarp tādas sistēmas ieviešana, ar kuru sākotnēji un pastāvīgi izvērtē juridiskas vai fiziskas personas, kas veic sertificēšanas vai pārraudzības uzdevumus kompetentās iestādes vārdā (AR.GEN.205).

Lai gan attiecībā uz a) un b) pienākumu iestādes varētu izmantot savus resursus un komunikācijas kanālus, tiek atzīts, ka īstenošanas uzdevumam c) var būt nepieciešami papildu resursi. Īstenošanas noteikumu regulas 4. panta 4. punktā skaidri noteikts, ka dalībvalstīm ir pienākums kompetentajām iestādēm nodrošināt pārraudzības iespējas un resursus, kas nepieciešami, lai veiktu to pienākumus saskaņā ar piemērojamām prasībām. Tas ir juridiskais pamats, lai nodrošinātu finansējumu visiem papildu uzdevumiem. Šajā kontekstā jānorāda, ka efektīva pārvaldības sistēma, kā arī efektīva atbilstības uzraudzība var būtiski veicināt sertificēšanas un pārraudzības procesu rentabilitāti.

46. II sadaļas noteikumos tagad paredzēti arī šādi pienākumi:
- kompetentajām iestādēm jāuztur saraksts ar visiem izdotajiem organizāciju sertifikātiem, *FSTD* kvalifikācijas sertifikātiem un darbinieku licencēm, kvalifikācijas atzīmēm, sertifikātiem vai apliecībām (AR.GEN.220. punkta b) apakšpunkts);
  - kompetentajām iestādēm jāreģistrē sertificējamo organizāciju ierosināto alternatīvo līdzekļu atbilstības panākšanai novērtējumi, kā arī pašas kompetentās iestādes izmantoto alternatīvo līdzekļu atbilstības panākšanai novērtējumi;
  - jāievieš sistēma personāla pieejamības plānošanai (AR.GEN.200. punkta a) apakšpunkta 2. daļa).

Lai gan pašreizējos noteikumos nav šādu skaidri izteiktu prasību, var pieņemt, ka kompetentajām iestādēm ir nepieciešamās sistēmas, lai sertifikātu un apstiprinājumu pārvaldības un personāla vadības ietvaros izpildītu jaunās prasības.

AR daļas GEN apakšdaļas III sadaļa — Uzraudzība, sertificēšana un ieviešana

47. Šajā AR daļas GEN apakšdaļas sadaļā ir kompetentajām iestādēm nepieciešamie elementi, kas nosaka mijiedarbību ar reglamentētajām organizācijām un personām. Šajā sadaļā aprakstīti vispārēji uzraudzības principi, aplūkoti uzraudzības programmas elementi un sniegta detalizēta informācija par konkrētām kompetento iestāžu darbībām, funkcijām un pienākumiem attiecībā uz sertificēšanu, pastāvīgo uzraudzību un ieviešanu. Sadaļas pamatā ir tiesību aktos noteiktās procedūras. Noteikumos par uzraudzību ņemtas vērā Pamatregulas augstākā līmeņa prasības, lai nodrošinātu, ka uzraudzība neaprobežojas tikai ar kompetentās iestādes sertificētajām organizācijām un personām.
- Attiecīgie nosacījumi izriet no *JAA JIP* attiecībā uz *JAR-OPS* un *JAR-FCL*, kā arī no Regulas (EK) Nr. 1702/2003 un Regulas Nr. 2042/2003 B iedaļas prasībām. Ar *OPS* saistītie Pamatregulas panti ir šādi: 8. panta 5. punkts; saistībā ar *FCL*: 7. panta 6. punkts; saistībā ar kooperatīvo uzraudzību: 10., 11. un 15. pants. Ņemot vērā ieinteresēto personu atsauksmes, *AMC* un *GM* būs precīzākas norādes par sākotnējo sertifikāciju un pārraudzību, jo īpaši par procesiem, personāla kvalifikāciju, lidojuma instruktoru un citu darbinieku adekvātu skaitu, licenču un kvalifikācijas atzīmju derīgumu.
48. *NPA* dokumentā izteiktajā priekšlikumā bija elementi, kas izriet no *COra* ieteikumiem par vienota organizāciju sertifikāta izsniegšanu tām organizācijām, kas saņēmušas apstiprinājumus saskaņā ar vairāk nekā vienu daļu. *NPA* komentāru analīze skaidri pierādīja, ka "vienota sertifikāta" koncepcija netiek atbalstīta. Nozares dalībniekiem bažas radīja tas, ka papildus gaisa kuģa ekspluatanta apliecībai (*AOC*) *ICAO* nepieprasa arī "jumta" organizācijas apstiprinājumu, tāpēc vienotais sertifikāts būtu specifisks Eiropai un netiktu atzīts starptautiski. Kompetentās iestādes komentēja, ka nav skaidru noteikumu par vienotā sertifikāta izdošanu un saikni starp atsevišķiem organizāciju sertifikātiem un jomai specifiskiem sertifikātiem (*AOC*, *ATO*, *AeMC*). Tās arī apgalvoja, ka vienots organizāciju sertifikāts ievērojami palielinātu iestāžu darba slodzi, kas nav pamatoti drošības ziņā. Tā kā vienotā organizāciju sertifikāta koncepcijas galvenos mērķus var sasniegt, neparedzot vienota sertifikāta izdošanu, Aģentūra piekrita neuzturēt vienotā sertifikāta koncepciju. Lai nodrošinātu efektīvu uzraudzību, krietni svarīgāk par atsevišķas organizācijas sertifikāta izdošanu ir racionalizēt uzraudzības programmu organizācijām, kas saņēmušas apstiprinājumus saskaņā ar vairāk nekā vienu daļu. Revīzijas vienumu atzīšana organizācijām, kas sertificētas saskaņā ar vairāk nekā vienu daļu, ir atļauta, kā aprakstīts AR.GEN.305. punkta *AMC*.
49. *NPA* ir arī priekšlikums par kooperatīvu uzraudzību²⁷ ar mērķi izveidot pamatu, lai nodrošinātu visefektīvāko uzraudzību pasākumiem, kas ģeogrāfiski neaprobežojas tikai ar dalībvalsti, kur izdots sertifikāts. Kooperatīvās uzraudzības noteikumu galvenais mērķis ir izveidot Eiropas līmeņa uzraudzību, veicinot uzraudzības resursu efektīvāku izmantošanu vietējā līmenī un vienlaikus panākot, lai visām personām, organizācijām vai gaisa kuģiem tiktu veikta regulāra uzraudzība. Tādējādi tiktu ieviesti daži konkrēti Civilās aviācijas ģenerāldirektoru konferences par drošības uzraudzības globālo stratēģiju ieteikumi (tā notika *ICAO* telpās 1997. gadā), kuras laikā tika uzsvērts, ka ir jākoordinē un jāaskaņo principi un procedūras drošības uzraudzības līmeņa novērtēšanai globālā līmenī, kā arī tika norādīta reģionālas pieejas nozīme. Par Aģentūras priekšlikumu tika saņemti daudzi komentāri. Lielāko daļu komentāru iesniedza kompetentās iestādes, un komentāros tās puda bažas par iespējamām neskaidrībām attiecībā uz uzraudzības pienākumiem un par praktisko sadarbību starp iestādēm, kuru tiesisko sistēmu atšķirības vai valodas barjera varētu radīt šķēršļus. Nozares dalībnieku jautājumos galvenokārt tika vērsta uzmanība uz papildu slogu un uz vairākās dalībvalstīs funkcionējošu organizāciju uzraudzības iespējamu dubultošanos.
50. Saskaņā ar AR/OR izvērtēšanas grupas ieteikumiem un pēc īpašas tikšanās ar Valsts iestāžu padomdevējas grupas (*AGNA*) pārstāvjiem attiecīgie AR.GEN. apakšdaļas III sadaļas noteikumi tika pārstrādāti, ņemot vērā ieinteresēto personu galvenās bažas.

²⁷ *NPA* Nr. 2008-22 paskaidrojumā izmantotais termins "kollektīvā uzraudzība" aizstāts ar terminu "kooperatīvā uzraudzība", kas precīzāk atspoguļo attiecīgo noteikumu nolūku.

Jāizmanto riskā balstīta pieeja, galvenokārt ņemot vērā īstenošanas noteikumu regulas 3. pantā minētās valsts drošības plāna drošības prioritātes, lai noteiktu uzraudzības jomu darbībām, ko dalībvalsts teritorijā veic personas vai organizācijas, kuras kompetentā iestāde nav sertificējusi. Galvenie pienākumi kompetentajai iestādei, kas izdevusi sertifikātu, nemainās. Priekšlikums papildināts ar nosacījumiem par brīvprātīgu sadarbību, slēdzot vienošanās starp iestādēm, lai daļu uzraudzības varētu veikt iestāde, kuras teritorijā notiek darbības, tādējādi uzlabojot šo darbību pārskatāmību. Tas mudinātu kompetentās iestādes efektīvāk izmantot resursus vietējā mērogā. Attiecīgi tika grozīti īstenošanas noteikumi par konstatējumiem un ieviešanu (AR.GEN.350. un AR.GEN.355. punkts). AR.GEN.350. punktam tika veikti papildu grozījumi, lai nodrošinātu atbilstību AR.CC apakšdaļas noteikumiem par viltojumu un krāpšanas apkarošanu. AR.GEN.300. punktam tika pievienots jauns f) apakšpunkts ar noteikumiem, kas iepriekš bija AR.GEN.425. punkta a) apakšpunktā, savukārt šis tika pārcelts uz regulu par gaisa kuģu ekspluatāciju.

51. Lai gan Aģentūra ieviesa grozījumus priekšlikumā par kooperatīvo uzraudzību, ņemot vērā dalībvalstu galvenās bažas, tā uzstāj, ka ir svarīgi paplašināt uzraudzības jomu, ietverot tajā visas dalībvalstu teritorijā veiktās darbības un ciešāku sadarbību starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm, lai risinātu ar kopējo tirgu saistītās problēmas. Arvien vairāk pilotu un ekspluatantu, kā arī lidojumu eksaminētāju un aviācijas medicīnas ekspertu var izmantot savas tiesības arī citās ES dalībvalstīs, ne tikai dalībvalstī, kam ir primārā atbildība par šo personu uzraudzību. Tāpēc Aģentūra ierosina pārskatīt kooperatīvās uzraudzības noteikumu īstenošanu un atbilstīgi funkcionējošas uzraudzības sistēmas ieviešanu ne tikai tādēļ, lai iespējami drīz konstatētu varbūtējus uzraudzības trūkumus, bet arī lai novērtētu konkrētāku noteikumu nepieciešamību uzraudzības spēju uzlabošanai Eiropas līmenī — gan attiecībā uz drošību, gan resursu efektīvu izlietojumu.
52. Cits *NPA* dokumentā ierosināts svarīgs elements ir pāreja uz uzraudzību, kas balstīta uz risku un uz rezultātiem, un arī šis elements izriet no *CoRA* iniciatīvas. Pēc *NPA* komentāru izvērtēšanas 24 mēnešu ilgais uzraudzības intervāls, kas sākotnēji tika noteikts īstenošanas noteikumu līmenī, ir pārcelts uz *CRD* dokumenta AR.GEN.305. punkta *AMC*, lai nodrošinātu elastīgumu. Saistībā ar pārceļšanu uz *AMC* līmeni ieinteresētās personas iesniedza atsauksmes, kur paustas nopietnas bažas par to, ka pašreizējā posmā tiek ieviesta tikai riskā balstīta sistēma. Atsauksmēs tika pieprasīts nepieņemt šādu sistēmu, kamēr reglamentētās organizācijas nav pietiekami sagatavojušas drošības pārvaldības sistēmas un kompetentās iestādes nav guvušas pārskatu par to drošības rādītājiem, apkopojot un analizējot vajadzīgos datus. Dažas ieinteresētās personas komentāros norādīja arī to, ka atsevišķas dalībvalstis nodrošināto elastīgumu varētu izmantot, lai attaisnotu kompetento iestāžu resursu vēl lielāku samazināšanu. Lai risinātu šos jautājumus, Aģentūra piekrita atjaunot 24 mēnešu intervālu īstenošanas noteikumu līmenī un tagad ierosina vairākus kritērijus šā standarta uzraudzības intervāla paildzināšanai vai saīsināšanai. Šie noteikumi attiecas uz kompetentās iestādes sertificētām organizācijām un uz *FSTD* kvalifikācijas sertifikātu turētājiem.
53. AR.GEN.300. un AR.GEN.305. punktā ir vispārējas prasības par personu uzraudzību, veicot pārbaudes. Dažas ieinteresēto personu apvienības un bezpeļņas organizācijas reaģēja uz šiem noteikumiem, apšaubot nepieciešamību veikt nepaziņotas pārbaudes un apgalvojot, ka šie noteikumi radītu papildu izmaksas, kas būtu jāsedz licenču turētājiem. Tiks iekļauti *AMC*, ar kuriem precizēs, ka licenču, sertifikātu, kvalifikācijas atzīmju vai apliecību turētāju uzraudzību parastos apstākļos būtu jānodrošina, veicot to organizāciju uzraudzību, kur turētāji īsteno savas tiesības. Turklāt, apstiprinot vai atjaunojot kvalifikācijas atzīmes, kompetentajai iestādei jāpārbauda atbilstība piemērojamām prasībām. Lai atbilstīgi izpildītu uzraudzības pienākumus, kompetentajai iestādei jāveic arī konkrēts skaits nepaziņotu pārbažu. *AMC* atspoguļos *ICAO* dokumenta Nr. 9379 "Manual of procedures for the establishment and management of a State's personnel licensing system" [Rokasgrāmata par procedūrām valsts personāla licencēšanas sistēmas izveidei un vadībai] noteikumus.

54. Tika pārskatīti *NPA* dokumentā ierosinātie noteikumi par konkrēta veida organizāciju izmaiņu "netiešu apstiprināšanu". Šis jautājums tagad iekļauts AR.GEN.330. punktā "Izmaiņas – organizācijas", un izmaiņas ir klasificētas vai nu kā izmaiņas, kam vajadzīgs iepriekšējs kompetentās iestādes apstiprinājums, vai kā izmaiņas, kam nav vajadzīgs iepriekšējs kompetentās iestādes apstiprinājums. Ir ietverti arī noteikumi par organizācijām, kas vēlas ieviest izmaiņas bez iepriekšēja kompetentās iestādes apstiprinājuma: organizācijai jāizveido procedūra, ar kuru nosaka šādu izmaiņu tvērumu un jāraksturo šo izmaiņu pārvaldība; šī procedūra jāiesniedz apstiprināšanai kompetentajā iestādē (sal. AR.GEN.310. punkta c) apakšpunktu). Grozītie noteikumi pilnībā atbilst "netiešā apstiprinājuma" vai "iestādei pieņemamu" izmaiņu nolūkam.
55. Tika grozīti ierosinātie īstenošanas noteikumi par konstatējumiem un ieviešanas darbībām, lai ietvertu konstatējumu aprakstu, kas iepriekš tika sniegts OR daļā, un lai nodrošinātu konsekveni ar AR.GEN.300. un AR.GEN.305. punktam veiktajām izmaiņām par kooperatīvo uzraudzību. Tika svītrotas arī visas norādes par sankcijām, jo tās regulē piemērojamie valstu tiesību akti, ar kuriem īsteno Pamatregulas 68. pantu. Tika mainīts arī koriģējošo darbību īstenošanas periods, lai to saskaņotu ar prasībām lidojumderīguma uzturēšanas noteikumos.
56. Tā kā daudzu AR.GEN apakšdaļas III sadaļā ierosināto īstenošanas noteikumu pamatā ir spēkā esošās prasības, un ICAO nosaka, ka dalībvalstīm ir pienākums valsts drošības programmas ietvaros ieviest efektīvas uzraudzības sistēmas, jauni pienākumi vai pienākumi, kas neizriet no Čikāgas konvencijā noteiktajiem, paredz tikai šādus pienākumus:
- informēt personas un organizācijas, uz kurām attiecas kompetento iestāžu vienošanās par uzraudzību (AR.GEN.300. punkta e) apakšpunkts);
  - apstiprināt organizācijas procedūru attiecībā uz izmaiņām, kam nevajag iepriekšēju apstiprinājumu (AR.GEN.310. punkta c) apakšpunkts);
  - informēt kompetento iestādi, kas izdevusi sertifikātu, ja konstatēta citas dalībvalsts kompetentās iestādes vai Aģentūras sertificētas organizācijas neatbilstība piemērojamām prasībām, kā arī norādīt konstatējuma līmeni (AR.GEN.350. punkta e) apakšpunkts);
  - informēt kompetento iestādi, kas izdevusi licenci, sertifikātu, kvalifikācijas atzīmi vai apliecību, ja konstatēta citas dalībvalsts kompetentās iestādes sertificētas personas neatbilstība piemērojamām prasībām (AR.GEN.355. punkta e) apakšpunkts).

Šo papildu pienākumu veikšanai iestādes varētu izmantot pašreizējos resursus, uzraudzības un sertificēšanas procesus, kā arī komunikācijas kanālus.

AR daļas FCL apakšdaļa

57. AR.FCL apakšdaļā ir noteiktas īpašas prasības iestādēm par lidojumu apkalpes licencēšanu. Šajā apakšdaļā ir 3 sadaļas:

- I sadaļa   Vispārīga informācija;
- II sadaļa   Licences, kvalifikācijas atzīmes un sertifikāti;
- III sadaļa   Teorētisko zināšanu pārbaudes.

Šīs apakšdaļas *I sadaļā* ir vispārējas prasības un noteikumi par dokumentu uzskaiti, kas kompetentajai iestādei jāveic saistībā ar licencēšanu.

II sadaļā ir papildu noteikumi par licencēm, kvalifikācijas atzīmēm un sertifikātiem. Tajā ir prasības par licenču izdošanu, atkārtotu apstiprināšanu un atjaunošanu, par eksaminētāju pārraudzību, eksaminētājiem paredzētu specifisku informāciju, licenču

derīguma laiku un licenču atkārtotu izdošanu, kā arī nosacījumi par licenču, kvalifikācijas atzīmju vai sertifikātu ierobežošanu, apturēšanu vai anulēšanu.

III sadaļā ir noteikumi par teorētisko zināšanu pārbaudes procedūrām.

58. AR.FCL apakšdaļas pamatā ir galvenokārt JAR-FCL pašreizējās prasības iestādēm par apmācības organizācijām un lidojumu apkalpes licencēšanu. Pēc saņemtajiem komentāriem un papildu apspriedēm ar dalībvalstīm būtiskākās izmaiņas tika veiktas attiecībā uz eksaminētāju pārraudzības sistēmu.
59. Šajā apakšdaļā ir tikai dažas būtiskas izmaiņas. Tika grozītas prasības par licenču izdošanu un atkārtotu apstiprināšanu (AR.FCL.200), lai iekļautu noteikumus par eksaminētāju veiktu licenču apstiprināšanu. Tajās precīzāk atspoguļotas izmaiņas, kas jau bija FCL daļā, un tas ļaus kompetentajām iestādēm īpaši pilnvarot konkrētus eksaminētājus šā uzdevuma veikšanai.

Lielākā daļa saņemto komentāru un atsauksmju bija saistīti ar ARC.FCL.205. punktu (II sadaļā) par eksaminētāju pārraudzību. CRD dokumentā Aģentūra iekļāva eksaminētāju saraksta paraugu; šāds saraksts iestādēm jāizveido, lai atvieglotu uzraudzību. Ņemot vērā saņemtās atsauksmes un apspriedes ar dalībvalstīm, Aģentūra pievienoja pienākumu, kas nosaka, ka iestādēm sarakstā ir jāietver arī citās dalībvalstīs sertificēti eksaminētāji, kuri savas tiesības īsteno šīs iestādes dalībvalstī. Aģentūra pievienoja arī noteikumu (kas jau ir ietverts JAR-FCL), kas paredz, ka dalībvalstīm jāizstrādā eksaminētāju izraudzīšanas procedūras konkrētu prasmju pārbaudēm.

60. Jāuzsver, ka pienākums izveidot un publicēt eksaminētāju sarakstu, organizēt instruktāžas eksaminētājiem, kas sertificēti citās dalībvalstīs, kā arī veikt attiecīgos administratīvos uzdevumus, nedaudz palielinās kompetento iestāžu darba slodzi.

Noteikums nodrošināt eksaminētājiem informāciju par to, kādi drošības kritēriji jāievēro prasmju un iemaņu pārbaudēs, tika pārveidots, lai precizētu, ka tas attiecas arī uz citās dalībvalstīs sertificētiem eksaminētājiem. Šis jautājums tiks atkārtoti aplūkots kādā no nākamajiem noteikumu izstrādes uzdevumiem, jo pēc attiecīgā noteikumu izstrādes uzdevuma konkrēti šo drošības kritēriju elementi tiks ietverti eksaminētāju rokasgrāmatā.

61. Galvenais saistībā ar III sadaļas prasībām uzdotais jautājums bija par vienotas Eiropas Centralizētās jautājumu bankas nepieciešamību, tostarp par jautājumu sadalījuma tabulu un eksāmenu ilgumu konkrētos mācību priekšmetos. Nedaudz tika grozīts AR.FCL.300. punkts, lai izlabotu dažas redakcionālas kļūdas un izskaidrotu jautājumus par Eiropas Centralizēto jautājumu banku.
62. Pēc saņemtajām atsauksmēm tika pārskatīts arī tagad AR daļas I pielikumā ietvertās standarta licences — EASA 141. veidlapas — formāts, un apspriešanas posmā tika ieviestas vairākas izmaiņas, salīdzinot ar JAR-FCL ietvertās licences formātu. Dažas būtiskākās izmaiņas:

- vienots formāts ar citām Eiropas licencēm;
- pievienots valodas prasmes līmeņa apstiprinājums un šā apstiprinājuma derīguma termiņš;
- vairāk vietas valodas prasmju līmeņa apstiprinājuma atkārtotai apstiprināšanai;
- vieta konkrētām piezīmēm par *LAPL* licenci (nav saskaņā ar *ICAO*);
- papildu sleja, kur ierakstīt instrumentālo lidojumu kvalifikācijas pārbaudes datumu;
- papildu rinda IVa, kur ierakstīt dzimšanas datumu (lai nodrošinātu atbilstību *ICAO* 5.1.1.2. pantam).

Vēlāk tiks sākts noteikumu izstrādes uzdevums, lai izveidotu sarakstu ar standartizētiem saīsinājumiem (piemēram, kvalifikācijas atzīmēm un gaisa kuģu kategorijām) un to iespējamām kombinācijām. Šis saraksts būs jāizmanto ierakstiem licencē un kā vadlīniju

dokuments kompetentajām iestādēm un eksaminētājiem par to, kā izdot/ atkārtoti apstiprināt/ atjaunot kvalifikāciju licencē.

AR daļas CC apakšdaļa

63. Šī apakšdaļa papildina GEN apakšdaļas prasības par salona apkalpes locekļu apliecībām un to turētājiem. Tajā iekļautas papildu prasības, ņemot vērā salona apkalpes locekļu apliecību specifiskumu, kā paredzēts Pamatregulas 8. panta 4. punktā un 8. panta 5. punkta e) apakšpunktā. CC apakšdaļā ir šādas sadaļas:
- I sadaļa Salona apkalpes locekļu apliecības;
  - II sadaļa Organizācijas, kas nodrošina salona apkalpes apmācību vai izdod salona apkalpes locekļu apliecības.
64. *I sadaļā* pievērsta uzmanība aspektiem, kas tieši saistīti ar salona apkalpes locekļu apliecībām, piemēram, dalībvalstīm pieejamās divas iespējas apliecību izdošanai, izmantojamais EASA standarta formāts un situācijas, kad kompetentajai iestādei īstenošanas uzdevumu ietvaros jāveic pasākumi attiecībā uz personām.
- II sadaļā* aplūkots jautājums par organizācijām, kam kompetentā iestāde saskaņā ar konkrētiem vispārīgiem nosacījumiem var piešķirt pilnvaras nodrošināt salona apkalpes apmācību un/vai izdot salona apkalpes locekļu apliecības. Norādīts, ka atšķirībā no lidojumu apkalpes locekļu apmācību organizācijām Pamatregulā nav sniegts skaidrs juridiskais pamats, kas paredzētu, ka Aģentūrai ir jānosaka salona apkalpes apmācību organizācijām piemērojamie kritēriji. Tāpēc tiks joprojām piemērotas attiecīgās valstu prasības, līdz šādi kritēriji tiks izstrādāti ES līmenī.
65. Salona apkalpes locekļu apliecības atšķiras no drošības apmācības apliecībām, ko pašlaik pieprasa EU-OPS. Līdzīgi, kā noteikts EU-OPS, visiem salona apkalpes locekļiem, kas iesaistīti gaisa komercpārvadājumos, ir jābūt šīm apliecībām. Tomēr atšķirībā no EU-OPS noteiktajām apliecībām šīs apliecības ir jāuztur spēkā, un ir nosacījumi, saskaņā ar kuriem var grozīt, ierobežot, apturēt vai anulēt šīs apliecības. Prasības, kas attiecas uz apliecību turētājiem, noteiktas atsevišķā – CC daļā.
66. ICAO 1. un 6. pielikuma noteikumi nepieprasa, lai salona apkalpes locekļiem būtu apliecība, sertifikāts vai licence. Tomēr vairākas ICAO dalībvalstis šādu sistēmu ir izveidojušas. Piemēram, vairākās ES dalībvalstīs ir spēkā salona apkalpes locekļu licencēšanas vai sertificēšanas valsts prasības, kas papildina EU-OPS minimālās prasības; ASV stjuartiem, kas iesaistīti gaisa komercpārvadājumos, FAA izdod *Certificate of Demonstrated Proficiency* [Sertifikātu par pierādītajām prasmēm]; Dienvidāfrikas Civilās aviācijas iestāde (SACAA) pieprasa un izdod salona apkalpes locekļu apliecības.
67. Galvenie jautājumi, kas uzdoti par CRD dokumentu saņemtajās atsauksmēs, kā arī Aģentūras atbildes uz tiem.
- *Prasība izdot salona apkalpes locekļu apliecības saskaņā ar jauno EASA formātu.* Sākotnēji ierosinātais 18 mēnešu pārejas periods ir pagarināts līdz 60 mēnešiem, tāpat kā JAR noteikumiem atbilstīgām pilotu licencēm, ko dalībvalstis izdevušas līdz 2012. gada 8. aprīlim (sal. atzinumu "Īstenošanas noteikumi par komercsplatācijā iesaistīto gaisa kuģu salona apkalpes locekļu kvalifikāciju" — īstenošanas noteikumu regulas 9.b pants).
  - *Organizāciju pilnvarošana izdot salona apkalpes locekļu apliecības kompetentās iestādes vārdā.* Ja dalībvalsts attiecīgi nolēmusi, salona apkalpes locekļu apliecību izdošanu var uzticēt kādai organizācijai, piešķirot pilnvaras izsniegt šādas apliecības.
  - *Prasība pirms salona apkalpes locekļa apliecības saņemšanas pabeigt gaisa kuģa tipam specifisku apmācību.* Šī prasība ir svītrotā. Taču CC daļā joprojām ir noteikts, ka apliecības turētājs var apliecību izmantot tikai tad, ja viņam ir derīga gaisa kuģa tipa kvalifikācija.
  - *Vienotu ES līmeņa kritēriju vai standartu trūkums attiecībā uz salona apkalpes apmācības organizāciju apstiprināšanu, instruktoru un eksaminētāju kvalifikāciju, kā*

arī trenāžieru iekārtām: Ja tiks panākta vienota izpratne un saņemts likumdevēja apstiprinājums attiecībā uz juridisko pamatu, Aģentūra ierosina šos jautājumus iekļaut kādā no nākamajiem noteikumu izstrādes uzdevumiem.

AR daļas ATO apakšdaļa

68. AR.ATO apakšdaļā noteiktas iestādēm piemērojamās konkrētās prasības attiecībā uz apstiprinātajām apmācības organizācijām par lidojumu apkalpes licencēšanu. Apakšdaļā ir viena sadaļa:

– I sadaļa Vispārīga informācija.

AR.ATO apakšdaļā noteiktas prasības, kas papildina vispārējās prasības, piemēram, prasības par ATO uzraudzības programmu un par uzskaites sistēmu ar ATO saistītajiem datiem. AR.ATO apakšdaļas pamatā galvenokārt ir JAR-FCL esošās prasības iestādēm par apmācības organizācijām un lidojumu apkalpes licencēšanu. Reaģējot uz dažu ieinteresēto personu atsauksmēm, Aģentūra vēlas uzsvērt, ka saskaņā ar ierosinātajiem noteikumiem ATO nav nepieciešams AOC, lai gan Pamatregulas 3. panta h) apakšpunkta izpratnē ATO ir uzskatāmas par ekspluatantiem.

69. Ieviestas tikai dažas būtiskas izmaiņas. Ieinteresēto personu galvenais jautājums, kas apspriešanas posmā tika uzdots saistībā ar AR.ATO.105. punktu, bija par to, ka, izmantojot mācību gaisa kuģi ar tikai 2 sēdvietām, nevar kontrolēt mācību lidojumus. Tas tika ņemts vērā, un teksts ir pārveidots, lai precizētu šo jautājumu.

Tika grozīti noteikumi AR.ATO.120. punktā par uzskaiti, lai paskaidrotu saistībā ar *FSTD* lietošanu izmantoto terminoloģiju. Jānorāda, ka Aģentūra nolēma sākt jaunu noteikumu izstrādes uzdevumu par *FSTD*, lai visus īstenošanas noteikumus, *CS* un *AMC* saskaņotu ar *ICAO* Dokumenta Nr. 9625 trešo izdevumu.

CRD dokumentā Aģentūra informēja ieinteresētās personas par to, ka tiks izstrādāts atsevišķs ATO apstiprināšanas sertifikāts, jo netiks saglabāts *EASA* standarta organizāciju apstiprināšanas sertifikāts. Jaunā sertifikāta pamatā ir *JAA* veidlapa Nr. 153 "*FTO/TRTO* apstiprinājuma sertifikāts" un *EASA* apstiprinājuma sertifikāts Nr. 147, kam pievienots apstiprināšanas grafiks, un šo jauno sertifikātu sauc par "Apmācības kursa apstiprinājumu".

Ņemot vērā komentārus par apmācības kursa apstiprināšanas grafiku, ATO sertifikātam pievienotajā kursa apstiprināšanas veidlapā tika iekļauta atļauja (agrāk saukta par "lietotāja apstiprinājumu"), kas ATO ļauj izmantot *FSTD*. Šis kursa apstiprinājums nosaka, ka jāuzskaita apmācības kursi un atbilstīgās *FSTD*.

AR daļas FSTD apakšdaļa

70. AR.FSTD apakšdaļā noteiktas konkrētas prasības iestādēm saistībā ar *FSTD* kvalifikāciju. Apakšdaļā ir viena sadaļa:

- I sadaļa Vispārīga informācija.

AR.FSTD apakšdaļā aprakstīti galvenie pienākumi, kas jāpilda kompetentajām iestādēm, kuras nodarbojas ar *FSTD* ekspluatācijas kvalificēšanu un pārraudzību. Tajā aprakstīts novērtēšanas process *FSTD* kvalifikācijas sertifikāta izdošanai, tostarp sākotnējās un atkārtotās novērtēšanas procedūra, vērtēšanas grupas sastāvs, *FSTD* ekspluatanta atbilstība pārraudzības sistēmai un kvalifikācijas sertifikātu izdošana. Sadaļā aplūkotas arī procedūras, kas jāievēro, veicot izmaiņas kvalificētajai *FSTD*, vai tad, ja ekspluatants nevar ievērot kvalifikācijai nepieciešamos standartus.

AR.FSTD apakšdaļas pamatā ir *JAR-FSTD A* un *H* daļa un *JAR-STD JIP* (ietverti *JAA* vadības un norādījumu materiāla sestās sadaļas "Kompleksās trenāžieru iekārtas (*STD*)" otrajā daļā "Procedūras"). Salīdzinot ar iepriekšējo regulējumu, nav ieviestas būtiskas izmaiņas vai kompetentajām iestādēm noteikti jauni uzdevumi.

Sadaļai "Flight simulation training device qualification certificate" [Lidojumu simulācijas trenāžieru iekārtu kvalifikācijas sertifikāts] ir pievienota tabula, kur uzskaitīti apmācības, testēšanas un pārbaūžu nosacījumi, kas kvalifikācijas sertifikātu turētājiem ļaus visiem ierīču lietotājiem sniegt informāciju, ko apstiprinājusi kompetentā iestāde, kas veic kvalificēšanu.

AR daļas AeMC un MED apakšdaļa

71. AR.MED un AR.AeMC apakšdaļā ir noteiktas īpašas prasības par aviācijas medicīnas veselības pārbaudēm, kas papildina vispārējās prasības AR daļas GEN apakšdaļā. AR.AeMC un AR.MED apakšdaļa kopā ar OR.AeMC apakšdaļu nodrošina regulatīvo sistēmu AeMCs un aviācijas medicīnas ekspertu (AME) sertificēšanai, terapeitu (GMP) informēšanai un pilotu veselības pārbaudēm.

AR.AeMC apakšdaļā ir tikai viena sadaļa — “Vispārīga informācija”.

AR.MED apakšdaļā ir trīs sadaļas:

- I sadaļa Vispārīga informācija;
- II sadaļa Aviācijas medicīnas eksperti;
- III sadaļa Veselības pārbaudes.

AR.AeMC apakšdaļa ir papildināta ar aviācijas medicīnas centru standarta formāta apstiprināšanas grafiku. Ar AR.MED apakšdaļu ir ieviests arī AeMC sertifikāts un EASA standarta veselības apliecība pilotiem.

72. Par AeMCs netika uzdoti būtiski jautājumi. Par MED apakšdaļu uzdotie jautājumi galvenokārt bija saistīti ar AR.MED.150. punktu “Uzskaitē”: kompetentās iestādes gandrīz visās dalībvalstīs uzglabās visu to pilotu veselības pārbaudžu dokumentus, kuriem šīs iestādes (licencēšanas iestādes) izsniegušas licenci. Dalībvalstis ir ļoti atšķirīgi īstenojušas Eiropas Savienības direktīvu par datu aizsardzību, tāpēc medicīnisko datu apstrāde visā Eiropā notiks atšķirīgi. Tāpēc atsauksmes, kur lūgts dokumentus par veselības stāvokli, neidentificējot pilotu, nodot pētniecības iestādēm, kompetento iestāžu vadībai, izmeklēšanas struktūrām (negadījumu izmeklēšanas struktūrām, drošības struktūrām, policijai) un “in any other circumstances when required under National Law” [visos pārējos gadījumos, kad to pieprasa valstu tiesību akti], nav pievienotas īstenošanas noteikumiem, bet tiks iekļautas AMC. Tas dalībvalstīm sniedz pietiekamu elastīgumu piemērot valstu tiesību aktus datu aizsardzības jomā. Tomēr šis punkts ir grozīts, un tajā ir iekļautas atsauksmes par medicīnisko dokumentu nodošanu veselības stāvokļa pārbaudēm, lai izsniegtu veselības apliecību (veselības pārbaudžu dokumentu vērtēšanas komitejai, vērtēšanā iesaistītajiem medicīnas speciālistiem). Šie dokumenti ir vajadzīgi, lai pieņemtu lēmumu par veselības stāvokļa piemērotību, kas ir galvenais iemesls, kāpēc kompetentās iestādes uzglabā medicīniskos datus.

73. Vienas dalībvalsts atsauksmēs par vairākiem punktiem (AR.MED 120., 125., 150., 315. un 325. punktu) pievērsta uzmanību kompetentās iestādes/ ārsta, kas izsniedz veselības apliecību darbam pilota veselības pārbaudes procesā, kā arī tam, ka pēc veselības pārbaudēm un novērtējuma aviācijas medicīnas ekspertiem (AME) pilnīgi ziņojumi par visu pilotu veselības pārbaudēm ir jānosūta uz iestādi, kura pilotam izsniegusi licenci (uz licencēšanas iestādi). Šādu atsauksmju iemesls ir šīs dalībvalsts nostāja, ka medicīniskos datus nevajadzētu sūtīt kompetentajai iestādei un veselības stāvokļa piemērotību nedrīkstētu noteikt tās kompetentās iestādes, kura pilotam ir izsniegusi licenci (licencēšanas iestādes) medicīnas eksperts, bet gan tikai aviācijas medicīnas eksperts (AME) vai aviācijas medicīnas centrs (AeMC). Teksts netika grozīts, jo šis jautājums ir atrisināts MED daļā, un noteikumi ir nepieciešami pārējām valstīm.

74. AR daļas VI pielikumā ir pilotu veselības apliecības formāta paraugs un tās apraksts. Tika grozīts apraksta 13. punkts un sertifikāta formāta parauga X lauciņš, jo terapeiti vai medicīnas eksperti nevar parakstīt veselības apliecību visās dalībvalstīs. Pēc vienas dalībvalsts pieprasījuma no sertifikāta 4. lapas ir izņemts lauciņš ar AME paredzētu informāciju par “jaunākajām” un “nākamajām” pārbaudēm (EKG, audiogrammas un oftalmoloģijas izmeklējumiem), un tā vietā ir iekopēts MED.A.020. punkts. Vairākas dalībvalstis lūdza veselības apliecībā iekļaut punktu “MED.A.020 Medicīniskās piemērotības samazināšanās”. Aģentūra uzskata, ka veselības apliecības mērķis ir

pierādīt, ka pilotam ir veikta piemērota aviācijas medicīnas veselības pārbaude un novērtēšana un pilota veselības stāvoklis ir novērtēts kā atbilstīgs lidojumu veikšanai, kā arī informēt pilotu par viņa pienākumiem, ja pasliktinās medicīniskā piemērotība. Tomēr atsauksme tika pieņemta, jo tā neattiecas uz drošību un šķiet nozīmīga vairākām dalībvalstīm.

75. Atsauksmes, kur lūgts punktus no AR.MED apakšdaļas pārcelt uz AR.GEN apakšdaļu un punktus no OR.AeMC apakšdaļas pārcelt uz OR.GEN apakšdaļu, netika pieņemtas, jo noteikumiem atkal tiek piemērota vertikāla struktūra. Saskaņā ar jauno struktūru faktiski būs nepieciešams pārvietot vai kopēt punktus no AR.GEN sadaļas uz AR.MED sadaļu.

VII. Paskaidrojuma raksts — OR daļa

Vispārīga informācija

76. OR daļai, kā rosināts šajā atzinumā, ir četras apakšdaļas ar sadaļām, kurās ir gan vispārīgas prasības, gan jomai specifiskas prasības dažādu veidu organizācijām.

- OR daļas GEN apakšdaļa — vispārīgas prasības — ir papildināta ar šādām apakšdaļām:
  - OR daļas ATO apakšdaļa, īpašas prasības apstiprinātajām apmācību organizācijām;
  - OR daļas FSTD apakšdaļa — īpašas prasības organizācijām, kas ekspluatē *FSTD*, un prasības *FSTD* kvalifikācijai;
  - OR daļas AeMC apakšdaļa — īpašas prasības aviācijas medicīnas centriem.

OR.FSTD apakšdaļā, kas netika ietverta *CRD* dokumentā, ir īstenošanas noteikumi, kuri iepriekš bija iekļauti ATO apakšdaļā kā III sadaļa. Šādas strukturālas izmaiņas tika veiktas, jo ne visi *FSTD* ekspluatanti ir apstiprinātas apmācību organizācijas.

Šajā atzinumā ierosinātajai OR daļas GEN apakšdaļai ir divas sadaļas:

- I sadaļa Vispārīga informācija;
- II sadaļa Pārvaldības sistēma.

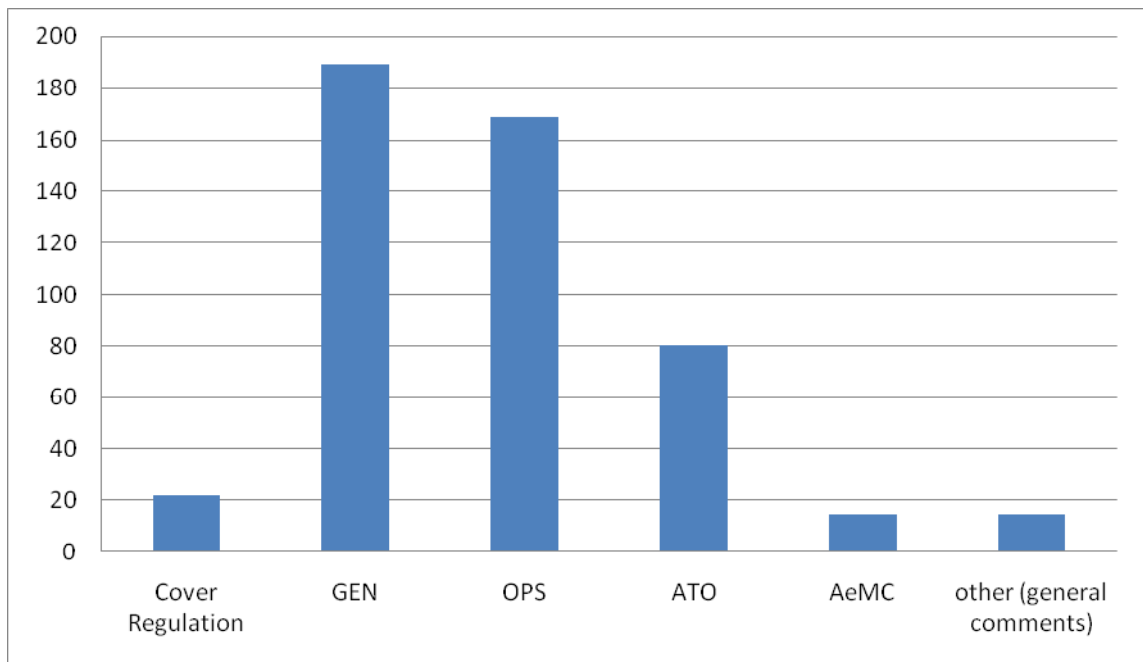
OR daļas GEN apakšdaļā noteiktas prasības, kas vispārēji piemērojamas visām organizācijām lidojumu apkopes un gaisa kuģu ekspluatācijas jomā. To pamatā ir *CORA* galvenie ieteikumi un *ICAO* standarti saistībā ar *SMS*. Šīs prasības papildina iestādēm piemērojamās prasības par nosacījumiem, saskaņā ar kuriem izsniedz, saglabā, groza, ierobežo, aptur un anulē sertifikātus un apstiprinājumus.

77. Atzinumā ierosinātajā tekstā ir atspoguļotas Aģentūras sākotnējā priekšlikuma (publicēts dokumentā NPA Nr. 2008-22c) izmaiņas, kā arī papildu izmaiņas, kas veiktas, izanalizējot un novērtējot atsauksmes par *CRD* dokumentu. NPA Nr. 2009-02c bija organizāciju prasības, kas attiecas tieši uz ekspluatāciju (OR daļas OPS apakšdaļa). Tās būs pirmajā atzinumā, ko publicēs par gaisa kuģu ekspluatāciju.

Apspriešana

78. Šā paskaidrojuma 23. punktā ir vispārīga informācija par atsauksmēm, kas saņemtas par *CRD* dokumentiem attiecībā uz AR un OR daļu. Nākamajā tabulā attēlots par OR daļu (*CRD* Nr. 2008-22c un Nr. 2009-02c) saņemto 490 atsauksmju sadalījums; 1/3 no šīm atsauksmēm tika iesniegta par *AMC* un *GM*, bet 2/3 — par īstenošanas noteikumiem.

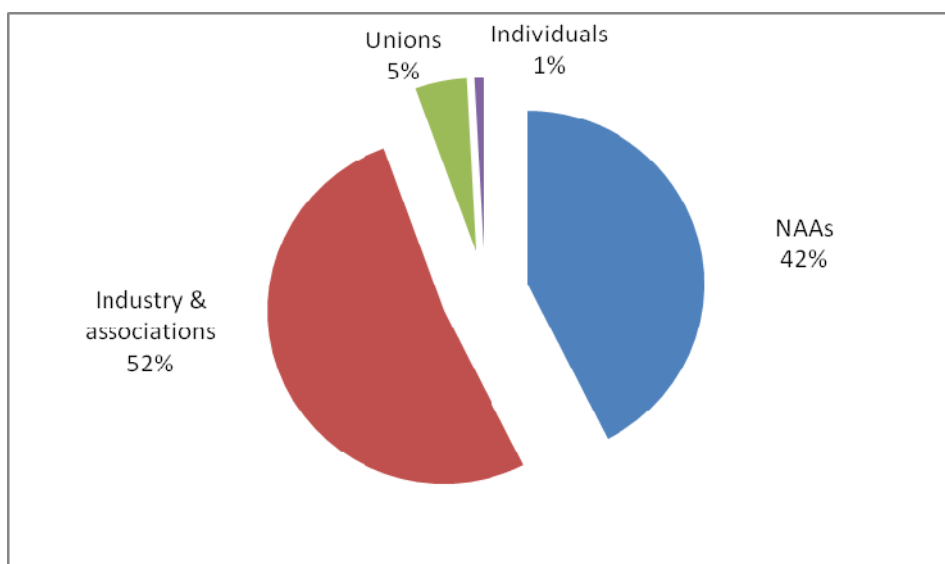

3. diagramma. Atsauksmes par OR daļu – sadalījums

Source text	Tulkojums
Cover Regulation	Īstenošanas noteikumu regula
GEN	GEN
OPS	OPS
ATO	ATO
AeMC	AeMC
Other (general comments)	Citi (vispārēji komentāri)

79. Tālāk ir norāde par atsauksmju autoriem. Tā kā atsauksmes no nozares pārstāvju apvienībām parasti tiek iesūtītas atsevišķu biedru vārdā, var pieņemt, ka faktiskā nozares apvienību iesniegto atsauksmju kopējā daļa ir lielāka nekā attēlots šajā diagrammā.

4. diagramma. Atsauksmes par OR daļu – autori

Source	Tulkojums
Unions 5%	Arodbiedrības 5 %
Individuals 1%	Privātpersonas 1 %
NAAAs 42%	Valstu aviācijas iestādes 42 %
Industry & associations 52	Nozares dalībnieki un apvienības 52 %

Nākamajos punktos aplūkoti galvenie jautājumi, kas uzdoti atsauksmēs par *CRD* dokumentu.

Tvērums joma un piemērojamība

80. Šajā atzinumā ierosinātā OR daļa attiecas uz *ATO* un *AeMC* apstiprināšanu un pastāvīgo uzraudzību, *FSTD* kvalifikāciju, kā arī sertificētajām organizācijām un *FSTD* kvalifikācijas sertifikātu turētājiem piemērojamo prasību pastāvīgu ievērošanu. OR daļas *GEN* apakšdaļā ir noteiktas organizācijām vispārēji piemērojamas prasības, kas attiecas uz visām sertificētajām organizācijām un *FSTD* sertifikātu turētājiem²⁸ lidojumu apkopes licencēšanas un gaisa kuģu ekspluatācijas jomā. Šīs prasības papildina *AR* daļas nosacījumus, saskaņā ar kuriem izsniedz, saglabā, groza, ierobežo, aptur un anulē sertifikātus un apstiprinājumus. OR daļā noteiktas arī kopīgas prasības par pārvaldības sistēmu, tostarp prasības par atbilstības uzraudzību un drošības pārvaldību.

Īstenošanas noteikumu regula – ar OR daļu saistīti jautājumi

81. Īstenošanas noteikumu regulā ir ierosinājums par pārejas noteikumiem un atteikšanās iespējām, lai īpaši ņemtu vērā *OR.GEN.200.* punktā paredzētos jaunus noteikumus par reglamentēto organizāciju pārvaldības sistēmām. Ar šiem nosacījumiem tiek īstenoti *ICAO* atbalstītie drošības pārvaldības principi, kas uzskatāmi par jaunām prasībām, lai gan daži no šiem noteikumiem jau tiek īstenoti ar *EASA* dalībvalstīs spēkā esošajiem principiem. Eksploatanti, uz kuriem attiecas *EU-OPS* noteikumi, un apmācības organizācijas, kas apstiprinātas saskaņā ar *JAR-FCL* nosacījumiem, jau vairākus gadus īsteno prasības par kvalitātes pārvaldības sistēmām (*QMS*) un kvalitātes nodrošināšanu (*QA*). Piemēram, gaisa komercpārvadājumu (*CAT*) eksploatanti, piemērojot *EU-OPS 1.037.* punktu, jau veic vairākas drošības pārvaldībai nepieciešamās darbības.

²⁸ *FSTD* kvalifikācijas sertifikātu turētājiem ir jāievieš pārvaldības sistēma saskaņā ar *OR* daļas noteikumiem, lai uzturētu *FSTD* kvalifikācijas sertifikātu derīgumu.

82. Ņemot to vērā, Aģentūra uzskata, ka organizācijām, kas atbilst EU-OPS, JAR-OPS 3, JAR-FCL vai JAR-STD prasībām, vajadzētu sniegt iespēju pagarināt organizācijas sertifikāta derīguma laiku pēc tam, kad stāsies spēkā jaunā regula ("tiesību pārmantošana"), jo pārējo ar pārvaldības sistēmām saistīto prasību izpilde šīm organizācijām neradītu būtisku papildu apgrūtinājumu. Jānorāda, ka pēc jauno noteikumu piemērošanas tomēr būs jāuzņemas attiecīgi pienākumi, funkcijas un procedūras, lai panāktu atbilstību šiem elementiem. Taču visu saistīto procesu efektivitāti varēs pierādīt tikai pēc noteikta laika, kad būs savākts pietiekami daudz datu, lai efektīvi īstenotu drošības riska vadību.
83. Dokumentā NPA Nr. 2008-22 tika sniegts SMS ieviešanas plāns. Tas tika izņemts no ierosināto noteikumu galīgās redakcijas, jo paredzēja nepastāvīgu noteikumu. Tajā bija minēts, ka SMS varētu ieviest divu gadu laikā. Apspriešanas laikā par šo priekšlikumu netika saņemti komentāri. Tāpēc Aģentūra pieņem, ka ierosinātais termiņš tika uzskatīts par pieņemamu, un ierosina divu gadu periodu, lai novērstu iespējamās 2. līmeņa neatbilstības, kas iziet no atšķirībām, salīdzinot ar jaunajiem noteikumiem. Ņemot vērā dažu dalībvalstu paustās bažas, Aģentūra atsauca CRD dokumentā publicētās īstenošanas noteikumu regulas OR daļas 7. panta priekšlikumu, kas paredz, ka organizācijai un kompetentajai iestādei jāvienojas par pārvaldības sistēmas īstenošanas plānu. Var pieņemt, ka dalībvalstu pasākumi SMS ieviešanai ietilpst valsts drošības programmās.
84. Pēc noteikumu piemērošanas jānodrošina atbilstība tiem. Tomēr jādod laiks, lai ieviestu sistēmu, kuras mērķis ir pārraudzīt atbilstību un dokumentēt piemērojamās procedūras, tostarp vajadzīgā personāla iecelšanu. Tāpēc organizācijām, kuras nevar izmantot līdzšinējās QMS, it īpaši, ja tām pirmoreiz jāpilda sertifikācijas pienākums, jāparedz pietiekams laiks jaunās pārvaldības sistēmas prasību ieviešanai. Tāpēc Aģentūra ierosina, ka dalībvalstis var izvēlēties atlikt prasību piemērošanu organizācijām, uz kurām neattiecas iepriekš piemērojamie JAR. Līdz ar to šā noteikuma piemērošanu apmācības organizācijām, uz kurām pašlaik saskaņā ar JAR-FCL neattiecas sertifikācijas pienākums ("reģistrētas iestādes"), var atlikt līdz trim gadiem.
85. Aģentūra arī ierosina, ka JAR noteikumiem atbilstīgas ATO un AeMC var izmantot vispārēju 6 mēnešu atteikšanās periodu, lai apsvērtu, kāda ietekme ir lēmumam par noteikumu struktūras maiņu. Noteikumu struktūras maiņas dēļ tiks mainītas atsevišķu noteikumu atsauces, kā arī būs jāveic konkrēti noteikuma satura pielāgojumi, jo AR daļa un OR daļa tiks sadalītas atsevišķos tehniskajos noteikumos.
86. Nākamajā tabulā apkopoti 10. pantā ierosinātie pārejas pasākumi.

Pants	Temats	Apraksts
10. panta 2. punkta a) apakšpunkts	JAR noteikumiem atbilstīgas apstiprinātās apmācības organizācijas un aviācijas medicīnas centri	Dalībvalstis var nepiemēro AR daļas un OR daļas noteikumus līdz 2013. gada 8. oktobrim
10. panta 2. punkta b) apakšpunkts	Apmācību organizācijas, kas nodrošina apmācību tikai vieglā gaisa kuģa pilota licences, privātās pilota licences, gaisa balona pilota licences vai planiera pilota licences saņemšanai	Dalībvalstis var nepiemēro AR daļas un OR daļas noteikumus līdz 2015. gada 8. aprīlim
10. panta 2. punkta c) apakšpunkts	Apmācību organizācijas, kas nodrošina apmācību pārbaudes lidojuma kvalifikācijas atzīmes saņemšanai saskaņā ar FCL.820	Dalībvalstis var nepiemēro AR daļas un OR daļas noteikumus līdz 2015. gada 8. aprīlim (jāsaskaņo ar FCL daļu)
10. panta 2. punkta d) apakšpunkts	FSTD sertifikātu turētāji, kas nav apstiprināta apmācību organizācija	Dalībvalstis var nepiemēro OR.GEN.200. punkta a) apakšpunkta 3. daļas noteikumus nepiemērot līdz 2015. gada 8. aprīlim

3. tabula. Ierosināto atteikšanās iespēju pārskats

Ar OR daļu saistītās definīcijas

87. Jēdziena "galvenā uzņēmējdarbības vieta" definīcija attiecībā uz kompetentās iestādes noteikšanu tagad ir saskaņota ar definīciju Regulā (EK) Nr. 1008/2008 par kopīgiem noteikumiem gaisa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanai Kopienā (pārstrādātajā versijā)²⁹, un šāda definīcija ir pieņemta arī Regulā (EK) Nr. 2042/2003 un tās grozījumu Regulā (EK) Nr. 127/2010³⁰. Tāpēc licencētie gaisa pārvadātāji saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 2042/2003 "M daļas" I pielikuma G apakšdaļu ir jāapstiprina kā daļa no to AOC. Definīcijā tiek pieņemts, ka organizācijas galvenās finanšu funkcijas un darbību vadība norisinās vienā un tajā pašā dalībvalstī. Lai gan Aģentūra atzīst, ka kopīgu definīciju pieņemšana dažādās regulās zināmā mērā būtu izdevīga, tā uzskata, ka definīcijas pārņemšana no Regulas (EK) Nr. 1008/2008 sarežģītu īstenošanu. Tāpēc Aģentūra iesaka pārskatīt šo definīciju visās attiecīgajās EASA regulās, tostarp lidojumderīguma regulās. Pārskatīšanā jāņem vērā organizācijas tehniskās vadības atrašanās vieta attiecībā pret darbību, kas apstiprināta saskaņā ar Pamatregulu un tās īstenošanas noteikumiem, un tas ir galvenais kritērijs organizācijas galvenās uzņēmējdarbības vietas noteikšanai, lai noteiktu kompetento iestādi.

OR daļas GEN apakšdaļas I sadaļa – Vispārīga informācija

88. I sadaļā īstenošanas noteikumos ir vispārējas organizācijām piemērojamās prasības gan ekspluatācijas, gan lidojumu apkalpes licencēšanas jomā, jo īpaši attiecībā uz sākotnējo sertificēšanu un uzraudzību. Šīm prasībām atbilstīgās iestādēm piemērojamās prasības ir AR daļas GEN apakšdaļas I un III sadaļā. To pamatā ir Pamatregulā noteiktās augstākā līmeņa prasības. Saskaņā ar AR.GEN apakšdaļā veiktajām izmaiņām tika pievienoti divi jauni regulatīvie punkti, lai noteiktu organizācijām piemērojamās prasības par darbībām, kas jāveic saistībā ar tūlītēju reakciju uz drošības problēmām (OR.GEN.155), kā arī saistībā ar ziņošanu par notikumiem (OR.GEN.160). Jaunajā OR.GEN.155. punktā organizācijām ir noteikta prasība ievērot Aģentūras izdoto lidojumderīguma direktīvu un drošības direktīvu, no kurām pēdējā ir atvasināta no noteikumu izstrādes uzdevuma Nr. 21.039 "Ekspluatācijas piemērotības dati".

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 24. septembra Regula (EK) Nr. 1008/2008 par kopīgiem noteikumiem gaisa pārvadājumu pakalpojumu sniegšanā Kopienā (pārstrādāta versija) (dokuments attiecas uz EEZ) *OV L 293, 31.10.2008., 3.-20. lpp.*

³⁰ Komisijas 2010. gada 5. februāra Regula (EK) Nr. 127/2010, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 2042/2003 par gaisa kuģu un aeronavigācijas ražojumu, daļu un ierīču lidojumderīguma uzturēšanu un šo uzdevumu izpildē iesaistīto organizāciju un personāla apstiprināšanu (dokuments attiecas uz EEZ); *OV L 40, 13.02.2010., 4.-50. lpp.*

OR daļas atsauces Nr.	Nosaukums	Atbilstīgais AR punkts
OR.GEN.105	Kompetentā iestāde	nav piemērojams
OR.GEN.115	Pieteikšanās uz organizācijas sertifikātu	AR.GEN.310. punkta a) apakšpunkts
OR.GEN.120	Līdzekļi atbilstības panākšanai	AR.GEN.120
OR.GEN.125	Apstiprināšanas noteikumi un organizācijas tiesības	AR.GEN.310. punkta b) apakšpunkts
OR.GEN.130	Izmaiņas organizācijās	AR.GEN.330
OR.GEN.135	Derīguma uzturēšana	AR.GEN.310. punkta b) apakšpunkts
OR.GEN.140	Pieklūve	Īstenošanas noteikumu regula 4. panta 5. punkts
OR.GEN.150	Konstatējumi	AR.GEN.350
OR.GEN.155	Tūlītēja reakcija uz drošības problēmām	AR.GEN.135
OR.GEN.160	Ziņošana par notikumiem	AR.GEN.135

4. tabula. AR.GEN un OR.GEN savstarpējā atbilstība

89. OR.GEN.115 nosaka organizāciju sertifikātu pieteikuma procesu. Ņemot vērā ieinteresēto personu komentārus par *NPA* dokumentu, *NPA* Nr. 2008-22c iekļautais priekšlikums par vienotu organizācijas sertifikātu netika paturēts, tāpēc OR daļā nav ierosināta standarta pieteikuma veidlapa. Vēlāk dalībvalstis pauda bažas par to, kā standarta pieteikuma veidlapas ieviešana ietekmētu dažādas pašreizējās administratīvās sistēmas, kas atbilst piemērojamiem noteikumiem. Saistībā ar "vienota sertifikāta" koncepciju Aģentūra uzskata, ka tās galvenos mērķus var sasniegt, nenosakot vienota organizācijas sertifikāta izdošanu: šis sertifikāts, kas ir tikai sertifikācijas procesa "apludinājums", var būt kā viens vienots dokuments vai kā dažādi dokumenti. Galvenais ir nodrošināt, lai kompetentās iestādes iespējami efektīvāk varētu uzraudzīt organizācijas, kam ir vairāki apstiprinājumi³¹. Tāpēc ir svarīgi, lai uz visu veidu organizācijām attiektos kopīgas prasības par pārvaldības sistēmām.
90. OR.GEN.120. punktā noteikts process, ar kuru apstiprina alternatīvos līdzekļus atbilstības panākšanai un kurš attiecas uz organizācijām, kam ir OR daļas noteikumiem atbilstīgs sertifikāts, tostarp uz apstiprinātajām organizācijām un *FSTD* kvalifikācijas sertifikātu turētājiem. Apspriešanas procesā tika paustas bažas par alternatīvajiem līdzekļiem atbilstības panākšanai, ko izmanto organizācijas, uz kurām attiecas tikai deklarēšanas pienākums. Aģentūra norāda, ka Pamatregulā nav juridiskā pamatojuma, kas liktu šīm organizācijām ievērot tādu pašu procesu, lai apstiprinātu alternatīvos līdzekļus atbilstības panākšanai, kādu ievēro sertificētās organizācijas. Alternatīvo līdzekļu atbilstības panākšanas apstiprinājums ir iespējams vienīgi tad, ja tie pievienoti sertifikātam vai apstiprinājumam, kurā šādi līdzekļi ir uzskatāmi par daļu no pamatojuma piešķirt apstiprinājumu. Taču organizācijām, uz kurām attiecas deklarēšanas pienākums, apstiprināšanas process tieši piemērojams alternatīviem līdzekļiem, ar kuriem panākt atbilstību *AMC*, kas saistīts ar īpašiem apstiprinājumiem, kādi šīm organizācijām varētu būt saskaņā ar *SPA* daļas noteikumiem. Attiecībā uz profesionālajām organizācijām vai

³¹ Revīzijas vienumu "kreditēšanas" kritēriji to organizāciju uzraudzībai, kam ir vairāki apstiprinājumi, tiks sniegti AR.GEN.305. punkta *AMC*.

ieinteresēto personu pārstāvju struktūrām, kurām nav saskaņā ar Pamatregulu un īstenošanas noteikumiem par alternatīviem līdzekļiem atbilstības panākšanai izsniegtu organizāciju sertifikātu,, šīm organizācijām nav jāpieprasa šādu alternatīvo līdzekļu apstiprināšana, ja vien Pamatregula un tās īstenošanas noteikumi tām nenosaka pienākumu nodrošināt atbilstību.

Ņemot vērā nozares ieinteresēto personu atsauksmes, Aģentūra sāks papildu noteikumu izstrādes uzdevumu, lai nodrošinātu metodoloģiju par to, kā pierādīt, ka, piesakot apstiprināšanai alternatīvu līdzekli atbilstības panākšanai, ir panākts īstenošanas noteikumu drošības mērķis.

91. Lai mazinātu organizācijām un iestādēm uzlikto slogu, OR.GEN.130. punktā "Izmaiņas organizācijās, uz kurām attiecas sertifikācija" ir precizētas izmaiņas, kam nepieciešams iepriekšējs apstiprinājums saistībā ar organizācijas pārvaldības sistēmu: tagad ir precīzāk noteiktas pārvaldības sistēmas izmaiņas, kas iepriekš jāapstiprina, un tās ir izmaiņas, kas ietekmē atbildības un pakļautības virzienus un/vai drošības politiku. Aģentūras priekšlikums par OR.GEN.130. punktu kopā ar atbilstīgajiem AR noteikumiem būtībā neatšķiras no koncepcijas par "netiešu apstiprināšanu" vai "kompetentajai iestādei pieņemamām izmaiņām", taču tas piedāvā elastīgumu: veicot sākotnējo sertifikāciju, organizācija ar kompetento iestādi var vienoties par tām izmaiņām, kam nav nepieciešams iepriekšējs apstiprinājums, ņemot vērā OR.GEN.130. punktā noteiktos ierobežojumus. Līdz ar organizācijas pieredzes vairošanos izmaiņu klāstu var paplašināt, ja vien tās joprojām atbilst īstenošanas noteikumu līmeni paredzētajiem ierobežojumiem.
92. Vairāku dalībvalstu kompetentās iestādes iesniedza komentārus par neierobežoti derīgu sertifikātu koncepciju un komentāros pauda bažas par to, ka sertifikātiem bez derīguma termiņa varētu trūkt efektīvas kontroles. Aģentūra norāda, ka pašlaik lidojumderīguma jomā tiek plaši pieņemti sertifikāti ar neierobežotu derīguma termiņu. Organizāciju sertifikātu derīguma uzturēšana ir atkarīga no kompetentās iestādes veiktas pastāvīgas uzraudzības. Aģentūras priekšlikumā tiek atbalstīts pastāvīgas pārraudzības process, veicot revīziju, pārskatīšanu un pārbaudes atbilstīgi intervāliem, ko nosaka pēc iepriekšējo pārraudzības pasākumu rezultātiem, ņemot vērā arī riska elementus. Ja sertifikātiem būtu ierobežots derīguma termiņš, kompetentās iestādes varētu atlikt revīzijas un pārbaudes līdz brīdim, kad atlicis pavisam neliels laiks līdz sertifikāta derīguma termiņa beigām. AR daļā ir norādīti elementi, kas kompetentajām iestādēm nepieciešami, lai jebkurā laikā pēc nepieciešamības veiktu ar sertifikātu saistītas darbības, ja konstatējumi norāda uz būtisku drošības apdraudējumu. Turklāt dalībvalstis var veikt izpildes pasākumus, piemērojot sankcijas saskaņā ar valstu tiesību aktiem, ar kuriem īsteno Pamatregulas 68. pantu.
93. Ir jauns īstenošanas noteikumu punkts OR.GEN.160 "Ziņošana par notikumiem", kur noteiktas ziņošanas prasības visām organizācijām, uz kurām attiecas OR daļas noteikumi, tostarp ziņošana organizācijai, kas atbild par gaisa kuģa konstrukciju. Teksta pamatā ir lidojumderīguma noteikumu pašreizējās prasības. Jāziņo par tādiem notikumiem, kas rada faktiskus draudus gaisa kuģa drošai ekspluatācijai, nevis par aviācijas drošības apdraudējumu, kas jāpārvalda, izmantojot iekšējo notikumu ziņošanas shēmu, kā noteikts OR.GEN.200. punkta a) apakšpunkta 3. daļā. Lai ņemtu vērā atsauksmes CRD dokumentā, tika pārskatītas prasības: sākotnējos ziņojumos, ko organizācija iesniedz 72 stundu laikā pēc attiecīgā notikuma konstatēšanas, nav jābūt informācijai par pasākumiem, kurus organizācija plāno veikt, lai novērstu šāda notikuma atkārtošanos, jo šādu pasākumu noteikšana var būt laikietilpīga.

OR daļas GEN apakšdaļas II sadaļa — Pārvaldības sistēma

94. Aģentūra ierosina īpašu sadaļu veltīt vispārējām organizācijām piemērojamajām prasībām saistībā ar organizācijas pārvaldības sistēmu. Šīs prasības galvenokārt izriet no prasībām, kas jau iekļautas piemērojamajos standartos, piemēram, JAR. Tās ir prasības par kvalificētu personālu un konkrētas prasības par īpašiem darbiniekiem, kas atbild par organizācijas atbilstības nodrošināšanu piemērojamām prasībām. Pašreizējās prasībās iekļauta arī prasība par attiecīgu aprīkojumu pienākumu veikšanai, kā arī nepieciešamība saskaņā ar piemērojamiem noteikumiem veikt uzskaiti par visām izpildītajām darbībām.
95. Šajā sadaļā būtu piemēroti ietvert arī ICAO standartus par drošības pārvaldības sistēmām (SMS)³². Aģentūra uzskata, ka šos standartus nevajadzētu ieviest ar papildu pārvaldības sistēmas prasībām, aizstājot esošos noteikumus, kas, piemēram, attiecas uz finansēm, kvalitāti vai citiem ar organizācijas vadību saistītiem jautājumiem. Drošības pārvaldības sistēmas ieviešanu atsevišķi no citām sistēmām var uzskatīt tikai par papildu normatīvu ar risku, ka organizācijas censtos pārliecināt kompetento iestādi, pierādot, ka visi pieprasītie normatīvie elementi ir ievēroti. Tas neveicinātu uz rezultātiem balstītu noteikumu ieviešanu, ko ICAO atbalsta, lai atvieglotu SMS principu īstenošanu.
96. Tā vietā Aģentūra ierosina uzskaitīt elementus, kas organizācijām jāizpilda. Tāad ierosināto prasību pamatā ir princips, kas nosaka, ka drošība un atbilstība noteikumiem ir aspekti, kam jāattiecas uz visu personālu un visām organizācijas darbībām. Tāpēc prasības formulētas tā, lai organizācija tās varētu piemērot pēc saviem ieskatiem atbilstīgā veidā, ņemot vērā attiecīgās organizācijas uzņēmējdarbības modeli. Proti, šīs prasības dotu iespēju ieviest integrētu pārvaldības sistēmu, kurā drošības aspekts jāņem vērā katrā lēmumā, nevis salīdzināt pārvaldības sistēmas. Integrēta pārvaldība ļauj vadītājiem atpazīt un ņemt vērā visus organizāciju ietekmējošos būtiskos faktoros, piemēram, uzņēmējdarbības stratēģisko virzienu, attiecīgos tiesību aktus un standartus, iekšējo politiku un kultūru, riska veidus un apdraudējumus, nepieciešamos resursus, kā arī to personu vajadzības, uz kurām organizācijas veiktās darbības var radīt ietekmi.
97. Attiecībā uz kvalitātes sistēmām Aģentūra ierosina paturēt tos aspektus, kas patiešām nozīmīgi, likumdevējam pieprasot, lai organizācijas ievieš kvalitātes sistēmu, proti, atbilstību noteikumiem. Būtībā kvalitātes sistēmu var izmantot, lai izpildītu dažādu veidu noteikumus. Aģentūra uzskata, ka atbilstības pārraudzība vienkārši jānosaka kā pārvaldības sistēmas prasība. Tādējādi ierosinātās prasības nodrošinās spēju īstenot ICAO SMS standartus, neliekot organizācijai mainīt uzņēmējdarbības modeli.
98. Lai gan ierosināto prasību formulējums atšķiras no ICAO prasībām, tās ne tikai atbilst ICAO prasībām, bet Aģentūras priekšlikums var būt arī par paraugu, ko ievēros ICAO. Patiesībā ICAO 37. asamblejā, kas notika 2010. gada septembrī un oktobrī, tika apstiprināta jauna, ar drošības pārvaldību saistīta pielikuma izveide. Tajā būs arī standarti drošības programmai, kas tiek pieprasīta iestādēm, un tajā var tikt iekļauti vispārēji SMS standarti, kas piemērojami visām organizācijām, tādējādi rīkojoties saskaņā ar vispārējas sistēmiskas pieejas priekšlikumu EASA NPA dokumentā par iestādēm un organizācijām piemērojamajām prasībām. Ierosinātās pārvaldības sistēmu prasības ir piemērotas dažādām organizācijām neatkarīgi no to lieluma, darbības veida vai sarežģītības un organizācijas izvēlēta uzņēmējdarbības modeļa, tādējādi nodrošinot samērīgu piemērošanu.
99. Vēl Aģentūra ierosina, ka gadījumā, ja organizācija noslēdz ārpalpojumu līgumu par daļu no darbībām uz kurām attiecas ierosinātās prasības, tai jānodrošina atbilstība piemērojamiem noteikumiem. Tas nepieciešams, lai nodrošinātu organizāciju pilnu atbildību par darbībām, uz kurām attiecas to sertifikācija.

³² ICAO 1. pielikuma 4. papildinājums/ ICAO 6. pielikuma 7. papildinājums "Framework for Safety Management Systems" [Drošības pārvaldības sistēmu struktūra].

100. Pārvaldības sistēmu prasības ierosināts attiecināt uz visām organizācijām, uz kurām attiecas šīs ierosinātās organizācijām piemērojamās prasības. Izstrādājot pārvaldības sistēmu prasības, Aģentūra pārbaudīja, kādas prasības jau tiek piemērotas organizācijām attiecībā uz sākotnējo lidojumderīgumu un lidojumderīguma uzturēšanu, lai nodrošinātu saskaņotību ar jau piemērojamajiem noteikumiem, saglabājot jau piemērojamo noteikumu formulējumu, kad vien iespējams. Tomēr Aģentūra paredz ierosināt noteikumus *ICAO SMS* standartu ieviešanai citās organizācijās. Iespēju robežās Aģentūra centīsies izstrādāt prasības, kas ir maksimāli līdzīgas tām, kas ierosinātas organizācijām piemērojamajās prasībās. Tas vienkāršos *ICAO* standartu ieviešanu, jo īpaši tām organizācijām, kuru darbība aptver vairākas aeronavigācijas nozares.
101. Ja nepieciešams, pārvaldības sistēmu prasībām pievienos atbilstīgas prasības par konkrētu veidu organizācijām, lai nemainītu prasības, ko šīs organizācijas ievēro pašlaik (piemēram, jau pieņemtās prasības par dokumentu uzskaites ilgumu).
102. Izstrādājot šīs ierosinātās prasības, Aģentūra centās nodrošināt, dažāda veida organizācijām piemērojamo prasību saskaņotību. Tāpēc Aģentūra izpētīja *JAR-FCL 1.*, *2.* un *3.* daļā, *EU-OPS*, *JAR-OPS 1.* daļas *AMC* un *GM* un *JAR-OPS 3.* daļai noteiktās prasības. Šajos standartos ir prasības, kas organizācijām jāievēro ierosināto organizācijām piemērojamo prasību ietvaros. Lai nodrošinātu vispārēju atbilstību, pēc tam Aģentūra izpētīja attiecīgās prasības, kas paredzētas īstenošanas noteikumos, kurus pašlaik piemēro ar lidojumderīgumu saistītām organizācijām. Tad Aģentūra *NPA* dokumentā ierosināja formulējumu, kurš šķita piemērotākais visām organizācijām, šīs prasības vajadzības gadījumā papildinot ar prasībām, kas attiecas uz konkrēta veida organizācijām.
103. Ierosinātos noteikumus Aģentūra papildināja ar citiem noteikumiem, kuru pamatā ir *ICAO* standarti, kas nav ietverti iepriekšējā punktā uzskaitītajos standartos. Tās ir, piemēram, *ICAO SMS* prasības.
104. Apspriešanas fāzē Aģentūra plaši izskaidroja procesu, kas tika ievērots, izstrādājot ierosinātās pārvaldības sistēmu prasības. Ieinteresēto personu sākotnējie komentāri liecināja, ka viņi pilnībā neizprot ierosinātos noteikumus. Tāpēc Aģentūra ar izvērtēšanas grupas palīdzību izskatīja ierosināto noteikumu tekstu, lai to precizētu.
105. Aģentūra *CRD* dokumentā sniedza sīkāku informāciju par to, kā *ICAO SMS* standarti tika iestrādāti šajos noteikumos. Mērķis bija atbildēt uz bažām, ka Aģentūra ierosinājusi no *ICAO* standartiem atšķirīgas prasības. Pēc saņemtajām atsauksmēm Aģentūra secināja, ka tas tika augstu novērtēts un kopumā izprasts. Proti, ieinteresētās personas saprata, ka Aģentūra paredz ierosināt jaunus *AMC*, lai palīdzētu ieinteresētajām personām veikt nepieciešamos procesus saistībā ar drošības pārvaldību. Piemēram, tā kā Aģentūra sadarbojas ar nozīmīgākajām iestādēm un *ICAO* drošības veiktspējas novērtēšanā, tā ierosinās *AMC* vai *GM*, lai pārbaudītu, cik efektīvi veiktās darbības samazina risku saskaņā ar attiecīgo prasību.
106. Aģentūrai šķita interesanti arī tas, ka dažas ieinteresētās personas lūdza lielākā mērā orientēties uz rezultātiem balstītiem noteikumiem. Taču Aģentūra uzskata, ka šajā posmā nebūtu saprātīgi ierosināt noteikumus, kas pilnībā balstīti uz rezultātiem, un ka pastāvīga noteikumu uzlabošana saskaņā ar organizāciju līmeni panākto progresu atvieglos pāreju uz noteikumiem, kas balstīti uz rezultātiem.
107. Aģentūra apzinās arī to, ka gan Aģentūrai, gan *ICAO* daži jautājumi, piemēram, *SMS* mijiedarbība, ir jāizpēta sīkāk. Aģentūra piekrīt ieinteresētajām personām par to, ka organizācijām drošības pārvaldību nevajadzētu īstenot izolēti, bet gan koordinēti ar citām saistītajām organizācijām. Piemēram, lidlauka ekspluatanta īstenošana efektīva drošības pārvaldība nozīmē atbilstīgu koordināciju ar gaisa kuģu ekspluatantiem un gaisa navigācijas pakalpojumu sniedzējiem, kas izmanto lidlauka pakalpojumus. Tāpēc Aģentūra plāno nākotnē ierosināt noteikumus šā jautājuma risināšanai. Šajā nolūkā Aģentūra izmantos noteikumu izstrādes grupas, kura izstrādā īstenošanas noteikumus par lidlaukiem. speciālās zināšanas.

OR daļas ATO apakšdaļa

108. OR.ATO apakšdaļā noteiktas īpašas organizācijām piemērojamās prasības par ATO attiecībā uz lidojumu apkalpes licencēšanu, un tās papildina GEN apakšdaļas prasības. OR.ATO apakšdaļā ir četras sadaļas:

- I sadaļa Vispārējas prasības;
- II sadaļa Papildu prasības apstiprinātām apmācību organizācijām, kas nodrošina apmācību CPL, MPL un ATPL, kā arī saistīto kvalifikācijas atzīmju un sertifikātu saņemšanai;
- III sadaļa Papildu prasības apstiprinātajām apmācību organizācijām, kas nodrošina īpaša veida apmācību;
  - 1. nodaļa. Tālmācības kursi;
  - 2. nodaļa. Mācības bez prakses lidmašīnā;
  - 3. nodaļa. MPL kursi;
  - 4. nodaļa. Apmācība pārbaudes lidojumam.

109. OR.ATO apakšdaļas I sadaļā ir vispārējas prasības organizācijām, kas nodrošina apmācību pilota licences, novērtējumu un sertifikātu saņemšanai. Šajā sadaļā ir noteikumi par pieteikšanos sertifikāta saņemšanai, prasības par apstiprinātās apmācību organizācijas (ATO) darbiniekiem, apmācību programmu, apmācības un ekspluatācijas rokasgrāmatu, apmācībai izmantojamiem gaisa kuģiem un lidlaukiem, kā arī papildu prasības par trešās valstīs nodrošinātu apmācību.

II sadaļā ir papildu noteikumi apmācības organizācijām, kas nodrošina apmācību komercpilota licences saņemšanai. Sadaļā ir dažas papildu prasības personālam un apmācību programmai, kā arī sīkāk aprakstītas papildu prasības par apmācības un ekspluatācijas rokasgrāmatu.

III sadaļā ir prasības apmācību organizācijām, kas nodrošina īpaša veida apmācību, piemēram, tālmācības kursus, mācības bez prakses lidmašīnā, kursus pilota licences iegūšanai, ja lidojumu apkalpē ir vairāki locekļi, kā arī apmācību pārbaudes lidojumam.

110. I, II un III sadaļā ierosināto īstenošanas noteikumu pamatā ir esošās prasības apmācību organizācijām, kas ietvertas ICAO 1. pielikumā (2. papildinājumā) un JAR-FCL. Atšķirības no iepriekšējiem regulatīvajiem noteikumiem galvenokārt ir ieviestas, lai uzlabotu skaidrību. Atbilstīgi ieinteresēto personu priekšlikumiem tika precizēti un grozīti konkrēti jautājumi. Tā kā lielākā daļa apmācību organizāciju, kas nodrošina apmācību tikai LAPL, PPL, SPL, BPL, kā arī saistīto kvalifikācijas atzīmju un sertifikātu iegūšanai, līdz šim vai nu ir klasificētas kā reģistrētas iestādes saskaņā ar JAR sistēmu, vai arī tās regulē valstu tiesību akti, I sadaļā tika noteiktas vispārīgākas un vienkāršotākas prasības, kas izriet no JAR-FCL. II sadaļā noteiktās papildu prasības apstiprinātajām apmācību organizācijām, nodrošinot apmācību komercpilota licences saņemšanai atbilstīgi JAR-FCL 1.055./2.055. 1.a pielikumam.

111. CRD dokumentā tika ieviestas dažas izmaiņas attiecībā uz NPA tekstu šai sadaļai, tostarp izstrādāti vairāki papildu AMC, ar skaidrojumu, kā atbilstību noteikumiem panākt nesarežģītas apmācības organizācijām, kuras nodrošina apmācību tikai LAPL, PPL, SPL vai BPL, kā arī saistīto kvalifikācijas atzīmju un sertifikātu saņemšanai. Tika svītrotas sākotnēji ierosinātās prasības apmācību organizāciju reģistrēt kā juridisku personu un tai uzrādīt savus finanšu resursus. Tika arī nolemts prasību par apmācības un ekspluatācijas rokasgrāmatu no II sadaļas pārnest uz I sadaļu un pieprasīt tās izpildi visām apmācību organizācijām. Jāprecizē, ka apmācību organizācijām, kas nodrošina apmācību tikai privātas pilota licences (tostarp LAPL) iegūšanai, ir jāizveido ļoti vienkārša līmeņa rokasgrāmata (apmācības un ekspluatācijas rokasgrāmatas var apvienot vienā rokasgrāmatā).

112. Apspriešanas posmā ieinteresēto personu organizācijas pauda bažas par detalizētības līmeni, kādu pieprasa apmācību organizācijām, kas strādā bezpeļņas sektorā un nodrošina apmācību galvenokārt *LAPL* un citu privāto licenču vai saistīto novērtējumu un sertifikātu saņemšanai. Aģentūra centās to risināt, vienkāršojot dažas prasības šajā sadaļā. Tika nolemts kādā no nākamajiem noteikumu izstrādes uzdevumiem izveidot šāda veida apmācības organizācijām paredzētus *AMC/GM* (piemēram, par apmācības un ekspluatācijas rokasgrāmatas saturu).
113. Pēc saņemtajiem komentāriem par konkrētām prasībām, kas attiecas uz apmācību organizācijām, kas nodrošina kursus vienīgi pārbaudes lidojuma kvalifikācijas atzīmes saņemšanai, Aģentūra nolēma neizstrādāt īpašus noteikumus šāda veida apmācības organizācijām. Vairākām prasībām ir attiecīgi pievienoti īpaši papildu noteikumi vai atvieglojumi, lai risinātu šo jautājumu.
114. Šis sadaļas virsraksts ir grozīts, lai ņemtu vērā ieinteresēto personu komentārus par to apmācību organizāciju darbības jomu, kas nodrošina apmācību tikai *LAPL*, *PPL*, *SPL* vai *BPL* saņemšanai. Grozītais virsraksts precizē, ka apmācību organizācijas, kas nodrošina apmācību *LAPL* un privāto licenču saņemšanai, drīkstēs pasniegt apmācību kursus arī ar šīm licencēm saistīto kvalifikācijas atzīmju un sertifikātu saņemšanai.
115. Tika saņemti vairāki atšķirīgi viedokļi par vecākā lidojumu instruktora (*CFI*) nepieciešamo pieredzi. Aģentūra nolēma mainīt *CRD* dokumentā ierosināto formulējumu un lielākā mērā ievērot formulējumu, kas ietverts *JAR-FCL*. Prasība par to, ka *CFI* jābūt augstākajai profesionāla pilota licencei un saistītajai kvalifikācijai attiecībā uz vadītajiem lidojuma apmācības kursiem, atkal tika pārcelta uz īstenošanas noteikumiem. Tiks grozīti arī *AMC*, lai precizētu šo prasību.
116. Vairākas ieinteresētās personas sniedza līdzīgus komentārus, ierosinot nodrošināt tālmācības kursus vairāku pilotu lidojumu apkalpes tipa kvalifikācijas apmācībai ar dažiem ierobežojumiem, kādi noteikti vienpilota tipa kvalifikācijai. Aģentūra apzinās, ka tālmācība tīmeklī kļūst arvien pieejamāka tipa kvalifikācijas apmācības nodrošināšanai, un atzīst tās pedagoģiskās priekšrocības. Aģentūra grozīja noteikumu tekstu, lai atļautu tālmācības kursus visu kategoriju vai tipu kvalifikācijas iegūšanai.
117. Lielākā daļa komentāru un atsauksmju par pārbaudes lidojuma apmācības organizācijām izvirzītajām papildu prasībām bija saistīti nevis ar Aģentūras priekšlikumu saturu, bet gan ar to struktūru. Vairākas ieinteresētās personas lūdza izveidot atsevišķu sadaļu par pārbaudes lidojuma apmācības organizācijām. Pēc komentāru un prasību rūpīgas izskatīšanas, sadarbojoties ar pārbaudes lidojuma vērtēšanas grupu, Aģentūra secināja — lai gan pārbaudes lidojuma apmācība ir ļoti specifisks pasākums, atsevišķas sadaļas izveide nav nepieciešama. Faktiski lielāko daļu vispārējo prasību, kas attiecas uz *ATO*, var piemērot arī pārbaudes lidojuma apmācības organizācijām. Tomēr tika noteikti daži aspekti, kas īpaši attiecas uz pārbaudes lidojuma apmācības organizācijām, un tie tika atspoguļoti tekstā, vai nu neattiecinot uz šīm organizācijām dažas vispārīgās prasības, vai arī grozot *OR.ATO.355*. punkta sākotnējo tekstu.
118. Apmācības organizāciju apstiprinājumi, ko saskaņā ar piemērojamām *JAR-FCL* prasībām izdevusi vai atzinusi dalībvalsts, kas īstenojusi *JAR-FCL* noteikumus un ieteikuši to savstarpējo atzīšanu, ir uzskatāmi par izdotiem saskaņā ar *OR* daļas noteikumiem. Šādā gadījumā 2. līmeņa konstatējumu novēršanas periods nedrīkst pārsniegt 2 gadus, ja šie konstatējumi izriet no atšķirībām ar iepriekšējiem valsts tiesību aktiem, kur atspoguļotas *JAR-FCL* prasības apmācību organizācijām.
119. Attiecībā uz apmācības organizācijām, kas neietilpst *JAR-FCL* sistēmas darbības jomā un nodrošina apmācību tikai privāto licenču vai saistīto kvalifikāciju un sertifikātu saņemšanai, ierosināts, ka dalībvalstis var atlikt *AR* daļas un *OR* daļas nosacījumu piemērošanu uz laiku ne ilgāku par 3 gadiem pēc jaunās regulas piemērošanas datuma. Pārejas periodā jāatrisina bažas, ko lielākoties paukušas nelielas apmācības organizācijas un ieinteresēto personu organizācijas, uzsverot, ka reģistrētajām iestādēm vai citām valsts sistēmā ietilpstošām apmācības organizācijām vajadzēs vairāk laika, lai sagatavotos jaunās regulas ieviešanai. Vairākas ieinteresēto personu organizācijas un

dažas dalībvalstis ierosināja izveidot sava veida tiesību pārmantošanas sistēmu attiecībā uz reģistrētajām iestādēm. Aģentūra rūpīgi izskatīja šo jautājumu, bet, ņemot vērā, ka prasības, kas jāievēro, lai iestādi atzītu par reģistrētu iestādi, un prasības par ATO sistēmas apstiprināšanu būtiski atšķiras, tad attiecībā uz šāda veida apmācības organizācijām vairs nevarēs ieviest īpašus atzīšanas noteikumus par atzīšanu vai tiesību pārmantošanu. Tomēr Aģentūra uzskata, ka vairākumā gadījumā reģistrētas iestādes pāreja uz nākotnes ATO sistēmu pamatojama ar abu regulu atšķirību analīzi. Tas ļaus zināmā veidā atzīt apmācības organizācijās jau iedibinātos un kompetentās iestādes apstiprinātos elementus (piemēram, apmācības un ekspluatācijas rokasgrāmatu/ SMS elementus).

OR daļas FSTD apakšdaļa

120. OR.FSTD apakšdaļā noteiktas īpašas prasības organizācijām, kas izmanto lidojumu simulācijas trenāžieru iekārtas (FSTD), un prasības FSTD kvalifikācijai. Apakšdaļā ir divas sadaļas:

- I sadaļa Prasības organizācijām, kas izmanto FSTD;
- II sadaļa Prasības FSTD kvalifikācijai.

121. OR.FSTD apakšdaļā ir papildu prasības organizācijām, kas izmanto FSTD, un prasības FSTD kvalifikācijai. Tajā aplūkotas tādas organizācijas kā FSTD izmantotāji, kas nenodrošina apmācību programmas, kā arī ATO un AOC turētāji, kas izmanto FSTD.

- *I sadaļā* aprakstīts, kā FSTD izmantotāji var pierādīt kompetentajai iestādei, ka spēj uzturēt tādu FSTD kvalifikācijas līmeni, kāds tika sertificēts, un kā rīkoties, ja jāveic pārveidojumi vai FSTD ir papildinātas ar papildu aprīkojumu. Būtisks elements, nodrošinot atbilstību piemērojamām prasībām, ir atbilstības uzraudzības programma (CMP).
- *II sadaļā* aplūkotas visas darbības, sākot no FSTD kvalifikācijas pieteikuma iesniegšanas, kvalifikācijas pamatojuma, kas ietver CS, īpašā gadījuma ar pagaidu kvalifikāciju līdz FSTD kvalifikācijas sertifikāta saņemšanai un tā derīguma ilgumam.

122. OR.FSTD apakšdaļas pamatā ir JAR-FSTD A un H daļa. Atšķirības no iepriekšējiem noteikumiem lielākoties ir ieviestas skaidrības labad. Attiecībā uz FSTD izmantotājiem būtisku atšķirību nav.

123. Tā kā nekad nav pastāvējusi prasība par to, ka FSTD izmantotājam (šajā gadījumā ATO vai AOC turētājam) "izmantotāja apstiprinājums" būtu jānodrošina kā viens dokuments, FSTD lietošanas apstiprinājums būs daļa no ATO sertifikāta (papildinājums) vai AOC turētāju apmācības rokasgrāmatas (OM-D) saistībā ar apstiprinātajām apmācības programmām. Tas nodrošinās, ka tiks saglabāts noteikums par apmācības programmā iekļaujamo informāciju attiecībā uz konkrētas, ar noteiktu burtu kodu apzīmētas trenāžieru iekārtas faktiskajām iespējām.

124. Attiecībā uz FSTD izmantotājiem, kas nenodrošina apmācību programmas, tiek izmantots vispārējs termins "organizācijas, kas izmanto FSTD". Tas ietver gan ATO, gan AOC turētājus, kas izmanto FSTD. Ja, piemēram, ATO izmanto FSTD, uz šo organizāciju attiecas arī III sadaļas noteikumi līdz ar citiem OR.ATO apakšdaļas piemērojamiem noteikumiem.

Visās organizācijās, kur izmanto FSTD, jābūt efektīvai atbilstības pārraudzības (CM) programmai. Tā jāuzrāda kompetentajai iestādei, lai saņemtu kvalifikācijas sertifikātu. Ir pievienota prasība par uzskaiti kā CM programmas daļu.

Ir ievietota norāde uz 21. daļu, lai attiecīgā FSTD tipa kvalifikācijas pamatojumā ietvertu ekspluatācijas piemērotības datu (OSD) noteiktos gaisa kuģa pārbaudes datus.

125. Attiecībā uz FSTD sertifikātu turētājiem ir ierosināts pārejas periods OR.GEN.200. punkta a) apakšpunkta 3. daļas prasību izpildei, kas izteikts kā divu gadu atteikšanās periods, jo

nevar pieņemt, ka visas daļas jau ir tikušas īstenotas saskaņā ar pašreizējiem noteikumiem (piemēram, par drošības apdraudējumu noteikšanu).

OR daļas AeMC apakšdaļa

Skatīt AR daļas AeMC apakšdaļu.

Ķelnē, 2011. gada 19. aprīlī

P. GUDŪ [*P. GOUDOU*]
izpilddirektors

I PIELIKUMS

Noteikumu atsauces un nosaukumi – CRD/atzinuma salīdzināšanas tabula (tādā pašā secībā kā CRD dokumentā)

CRD noteikuma atsauce	CRD noteikuma nosaukums	Atzinuma noteikuma atsauce	Atzinuma noteikuma nosaukums
ĪSTENOŠANAS NOTEIKUMU REGULA			
AR 1. pants	Mērķis un darbības joma	1. pants	Mērķis un darbības joma
AR 2. pants	Definīcijas	2. pants	Definīcijas
AR 3. pants	Drošības programma	3. pants	Drošības plānošana
AR 4. pants	Uzraudzības spējas	4. pants	Uzraudzības spējas
AR 5. pants	Elastīguma noteikumi	5. pants	Elastīguma noteikumi
AR 6. pants	Pārejas pasākumi	6. pants	Pilotu apmācības organizācijas
AR 7. pants	Stāšanās spēkā	7. pants	Lidojumu simulācijas trenāžieru iekārtas
---	---	8. pants	Aviācijas medicīnas centri
---	---	9. pants	Pārejas pasākumi
---	---	10. pants	Stāšanās spēkā
AR.GEN – VISPĀRĒJAS PRASĪBAS			
AR.GEN	I sadaļa — VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA	AR.GEN	I sadaļa — VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA
AR.GEN.115	Uzraudzības dokumentācija	AR.GEN.115	Uzraudzības dokumentācija
AR.GEN.120	Līdzekļi atbilstības panākšanai	AR.GEN.120	Līdzekļi atbilstības panākšanai
AR.GEN.125	Informācija Aģentūrai	AR.GEN.125	Informācija Aģentūrai
AR.GEN.135	Tūlītēja reakcija uz drošības problēmām	AR.GEN.135	Tūlītēja reakcija uz drošības problēmām
AR.GEN	II sadaļa — PĀRVALDĪBA	AR.GEN	II sadaļa — PĀRVALDĪBA
AR.GEN.200	Pārvaldības sistēma	AR.GEN.200	Pārvaldības sistēma
AR.GEN.205	Kvalificēto struktūrvienību izmantošana	AR.GEN.205	Uzdevumu sadale
AR.GEN.210	Izmaiņas pārvaldības sistēmā	AR.GEN.210	Izmaiņas pārvaldības sistēmā
AR.GEN.220	Uzskaitē	AR.GEN.220	Uzskaitē
AR.GEN	III sadaļa — UZRAUDZĪBA, SERTIFICĒŠANA UN IEVIEŠANA	AR.GEN	III sadaļa — UZRAUDZĪBA, SERTIFICĒŠANA UN IEVIEŠANA
AR.GEN.300	Pastāvīga uzraudzība	AR.GEN.300	Uzraudzība
AR.GEN.305	Uzraudzības programma	AR.GEN.305	Uzraudzības programma
AR.GEN.310	Sākotnējās sertificēšanas procedūra — organizācijas	AR.GEN.310	Sākotnējās sertificēšanas procedūra — organizācijas
AR.GEN.315	Licenču, kvalifikācijas atzīmju vai sertifikātu izdošanas, atkārtotas apstiprināšanas, atjaunošanas vai mainīšanas procedūra — personas	AR.GEN.315	Licenču, kvalifikācijas atzīmju, sertifikātu vai apliecību izdošanas, atkārtotas apstiprināšanas, atjaunošanas vai mainīšanas procedūra — personas
AR.GEN.330	Izmaiņas — organizācijas	AR.GEN.330	Izmaiņas — organizācijas

CRD noteikuma atsauce	CRD noteikuma nosaukums	Atzinuma noteikuma atsauce	Atzinuma noteikuma nosaukums
AR.GEN.345	Deklarācija — organizācijas	---	tiks izdots ar Atzinumu regulai par gaisa kuģu ekspluatāciju
AR.GEN.350	Konstatējumi un koriģējošās darbības — organizācijas	AR.GEN.350	Konstatējumi un koriģējošās darbības
AR.GEN.355	Izpildes pasākumi — personas	AR.GEN.355	Izpildes pasākumi — personas
AR.GEN	AR.GEN. IV sadaļa "Gaisa kuģa perona pārbaudes"	AR.RAMP	tiks izdots ar Atzinumu regulai par gaisa kuģu ekspluatāciju
AR.OPS	AR.OPS	AR.OPS	
AR.FCL — ĪPAŠAS PRASĪBAS LIDOJUMU APKALPES LICENCĒŠANAI			
AR.FCL	I sadaļa — VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA	AR.FCL	I sadaļa — VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA
AR.FCL.120	Uzskaitē	AR.FCL.120	Uzskaitē
AR.FCL	II sadaļa — LICENCES, KVALIFIKĀCIJAS ATZĪMES UN SERTIFIKĀTI	AR.FCL	II sadaļa — LICENCES, KVALIFIKĀCIJAS ATZĪMES UN SERTIFIKĀTI
AR.FCL.200	Licenču, kvalifikācijas atzīmju vai sertifikātu izsniegšanas, atkārtotas apstiprināšanas un atjaunošanas procedūras	AR.FCL.200	Licenču, kvalifikācijas atzīmju vai sertifikātu izsniegšanas, atkārtotas apstiprināšanas vai atjaunošanas procedūras
AR.FCL.205	Eksaminētāju pārraudzība	AR.FCL.205	Eksaminētāju pārraudzība
AR.FCL.210	Informācija eksaminētājiem	AR.FCL.210	Informācija eksaminētājiem
AR.FCL.215	Darbības laiks	AR.FCL.215	Darbības laiks
AR.FCL.220	Pilota licences atkārtotas izdošanas procedūra	AR.FCL.220	Pilota licences atkārtotas izdošanas procedūra
AR.FCL.250	Licenču, kvalifikācijas atzīmju un sertifikātu ierobežošanas, apturēšana un anulēšana	AR.FCL.250	Licenču, kvalifikācijas atzīmju un sertifikātu ierobežošanas, apturēšana vai anulēšana
AR.FCL	III sadaļa — TEORĒTISKO ZINĀŠANU PĀRBAUDE	AR.FCL	III sadaļa — TEORĒTISKO ZINĀŠANU PĀRBAUDE
AR.FCL.300	Pārbaudes procedūras	AR.FCL.300	Pārbaudes procedūras
1. pielikuma VII papildinājums — AR daļas EASA 141. veidlapa	Standarta EASA licences formāts	II pielikuma I papildinājums — AR daļas EASA 141. veidlapa	Standarta EASA licences formāts
AR.CC — ĪPAŠAS PRASĪBAS SALONA APKALPEI			
AR.CC	I sadaļa — ORGANIZĀCIJU, KAS NODROŠINA CC APMĀCĪBU VAI IZDOD CC APLIECĪBAS, APSTIPRINĀŠANA	AR.CC	I sadaļa — ORGANIZĀCIJAS, KAS NODROŠINA CC APMĀCĪBU VAI IZDOD CC APLIECĪBAS
AR.CC.100	Organizāciju, kas nodrošina salona apkalpes apmācību vai izdod salona apkalpes locekļu apliecības, apstiprināšana	AR.CC.200	Organizāciju, kas nodrošina salona apkalpes apmācību vai izdod salona apkalpes locekļu apliecības, apstiprināšana
AR.CC	II sadaļa — SALONA APKALPES LOCEKĻA APLIECĪBA		I sadaļa — SALONA APKALPES LOCEKĻA APLIECĪBA
AR.CC.200	Procedūras salona apkalpes locekļa apliecības izdošanai	AR.CC.100	Procedūras saistībā ar salona apkalpes locekļu apliecībām
AR.CC.205	Salona apkalpes locekļa apliecības formāts un specifikācijas	---	[iestrādāts AR.CC.100]

CRD noteikuma atsauce	CRD noteikuma nosaukums	Atzinuma noteikuma atsauce	Atzinuma noteikuma nosaukums
AR.CC.215	Salona apkalpes locekļu apliecību apturēšana vai anulēšana	AR.CC.105	Salona apkalpes locekļu apliecību apturēšana vai anulēšana
1. pielikuma VIII papildinājums — AR daļas EASA 142. veidlapa	Salona apkalpes locekļa apliecības EASA standarta formāts	II pielikuma II papildinājums — AR daļas EASA 142. veidlapa	Salona apkalpes locekļa apliecības EASA standarta formāts
AR.ATO — ĪPAŠAS PRASĪBAS APSTIPRINĀTĀM APMĀCĪBU ORGANIZĀCIJĀM (ATO)			
AR.ATO.105	Uzraudzības programma	AR.ATO.105	Uzraudzības programma
AR.ATO.120	Uzskaitē	AR.ATO.120	Uzskaitē
AR.FSTD — ĪPAŠAS PRASĪBAS LIDOJUMU SIMULĀCIJAS TRENAŽIERU IEKĀRTU (FSTD) KVALIFIKĀCIJAI			
AR.ATO.200	Sākotnējās kvalifikācijas procedūra	AR.FSTD.100	Sākotnējās kvalifikācijas procedūra
AR.ATO.210	FSTD kvalifikācijas sertifikāta izdošana	AR.FSTD.110	FSTD kvalifikācijas sertifikāta izdošana
AR.ATO.220	FSTD kvalifikācijas uzturēšana spēkā	AR.FSTD.120	FSTD kvalifikācijas uzturēšana spēkā
AR.ATO.230	Izmaiņas	AR.FSTD.130	Izmaiņas
AR.ATO.235	Konstatējumi un koriģējošas darbības — FSTD kvalifikācijas sertifikāts	AR.FSTD.135	Konstatējumi un koriģējošas darbības — FSTD kvalifikācijas sertifikāts
1. pielikuma IX papildinājums — AR daļas EASA 143. veidlapa	Apstiprinātās apmācību organizācijas sertifikāts ar apmācības kursa apstiprinājuma veidlapu	II pielikuma III papildinājums — AR daļas EASA 143. veidlapa	Apstiprinātās apmācību organizācijas sertifikāts ar apmācības kursa apstiprinājuma veidlapu
1. pielikuma X papildinājums — AR daļas EASA 145. veidlapa	Lidojumu simulācijas trenāžieru iekārtas kvalifikācijas sertifikāts	II pielikuma IV papildinājums — AR daļas EASA 145. veidlapa	Lidojumu simulācijas trenāžieru iekārtas kvalifikācijas sertifikāts
AR.AeMC — ĪPAŠAS PRASĪBAS AVIĀCIJAS MEDICĪNAS CENTRIEM (AeMCs)			
AR.AeMC.110	Sākotnējā sertifikācijas procedūra	AR.AeMC.110	Sākotnējā sertifikācijas procedūra
AR.AeMC.150	Konstatējumi un koriģējošas darbības — AeMC	AR.AeMC.150	Konstatējumi un koriģējošas darbības — AeMC
1. pielikuma XI papildinājums — AR daļas EASA 146. veidlapa	Aviācijas medicīnas centra (AeMCs) sertifikāts	II pielikuma V papildinājums — AR daļas EASA 146. veidlapa	Aviācijas medicīnas centra (AeMCs) sertifikāts
AR.MED — ĪPAŠAS PRASĪBAS AVIĀCIJAS MEDICĪNAS VESELĪBAS PĀRBAUDĒM			
AR.MED	I sadaļa — VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA	AR.MED	I sadaļa — VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA
AR.MED.120	Ārsti, kas izsniedz veselības apliecības	AR.MED.120	Ārsti, kas izsniedz veselības apliecības
AR.MED.125	Norāde uz licencēšanas iestādi	AR.MED.125	Norāde uz licencēšanas iestādi
AR.MED.130	Veselības apliecības formāts	AR.MED.130	Veselības apliecības formāts
AR.MED.135	Aviācijas medicīnas veidlapas	AR.MED.135	Aviācijas medicīnas veidlapas
AR.MED.145	Terapeita deklarācija kompetentajai iestādei	AR.MED.145	Terapeita paziņojums kompetentajai iestādei
AR.MED.150	Uzskaitē	AR.MED.150	Uzskaitē

CRD noteikuma atsauce	CRD noteikuma nosaukums	Atzinuma noteikuma atsauce	Atzinuma noteikuma nosaukums
AR.MED	II sadaļa — AVIĀCIJAS MEDICĪNAS EKSPERTI	AR.MED	II sadaļa — AVIĀCIJAS MEDICĪNAS EKSPERTI
AR.MED.200	AR.MED.200 Procedūra aviācijas medicīnas eksperta (AME) sertifikāta izdošanai	AR.MED.200	Procedūra AME sertifikāta izdošanai
AR.MED.240	Terapeiti, kas darbojas kā aviācijas medicīnas eksperti (AME)	AR.MED.240	Terapeiti, kas darbojas kā AME
AR.MED.245	Aviācijas medicīnas ekspertu (AME) un terapeitu (GMP) pastāvīga uzraudzība	AR.MED.245	AME un GMP pastāvīga uzraudzība
AR.MED.250	Aviācijas medicīnas ekspertu sertifikāta ierobežošana, apturēšana un anulēšana	AR.MED.250	AME sertifikāta ierobežošana, apturēšana un anulēšana
AR.MED.255	Izpildes pasākumi	AR.MED.255	Izpildes pasākumi
AR.MED	III sadaļa — VESELĪBAS PĀRBAUDES	AR.MED	III sadaļa — VESELĪBAS PĀRBAUDES
AR.MED.315	Veselības pārbažu rezultātu izskatīšana	AR.MED.315	Veselības pārbažu rezultātu izskatīšana
AR.MED.325	Sekundārās izskatīšanas procedūra	AR.MED.325	Sekundārās izskatīšanas procedūra
1. pielikuma XII papildinājums — AR daļas EASA 147. veidlapa	EASA standarta veselības apliecības formāts	II. pielikuma VI papildinājums — AR daļas EASA 147. veidlapa	EASA standarta veselības apliecības formāts
Īstenošanas noteikumu regula			
OR 1. pants	Mērķis un darbības joma	1. pants	Mērķis un darbības joma
OR 2. pants	Definīcijas	2. pants	Definīcijas
OR 3. pants	Pilotu apmācības organizācijas	6. pants	Pilotu apmācības organizācijas
OR 4. pants	Lidojumu simulācijas trenāžieru iekārtas	7. pants	Lidojumu simulācijas trenāžieru iekārtas
OR 5. pants	Aviācijas medicīnas centri	8. pants	Aviācijas medicīnas centri
OR 6. pants	Gaisa kuģu ekspluatanti	---	---
OR 8. pants	Stāšanās spēkā	10. pants	Stāšanās spēkā
OR.GEN — VISPĀRĒJAS PRASĪBAS			
OR.GEN	I sadaļa — VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA	OR.GEN	I sadaļa — VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA
OR.GEN.105	Kompetentā iestāde	OR.GEN.105	Kompetentā iestāde
OR.GEN.115	Pieteikšanās organizācijas sertifikāta saņemšanai	OR.GEN.115	Pieteikšanās organizācijas sertifikāta saņemšanai
OR.GEN.120	Līdzekļi atbilstības panākšanai	OR.GEN.120	Līdzekļi atbilstības panākšanai
OR.GEN.125	Apstiprināšanas noteikumi un organizācijas tiesības	OR.GEN.125	Apstiprināšanas noteikumi un organizācijas tiesības
OR.GEN.130	Izmaiņas organizācijās, uz kurām attiecas sertifikācija	OR.GEN.130	Izmaiņas organizācijās, uz kurām attiecas sertifikācija
OR.GEN.135	Derīguma uzturēšana	OR.GEN.135	Derīguma uzturēšana
OR.GEN.140	Piekļuve	OR.GEN.140	Piekļuve

CRD noteikuma atsauce	CRD noteikuma nosaukums	Atzinuma noteikuma atsauce	Atzinuma noteikuma nosaukums
OR.GEN.145	Deklarācija	---	tiks izdots ar Atzinumu regulai par gaisa kuģu ekspluatāciju
OR.GEN.150	Konstatējumi	OR.GEN.150	Konstatējumi
OR.GEN.155	Tūlītēja reakcija uz drošības problēmām	OR.GEN.155	Tūlītēja reakcija uz drošības problēmām
OR.GEN.160	Ziņošana par notikumiem	OR.GEN.160	Ziņošana par notikumiem
OR.GEN	II sadaļa — PĀRVALDĪBAS SISTĒMA	OR.GEN	II sadaļa — PĀRVALDĪBAS SISTĒMA
OR.GEN.200	Pārvaldības sistēma	OR.GEN.200	Pārvaldības sistēma
OR.GEN.205	Līgumu slēgšana un pirkšana	OR.GEN.205	Ar līgumu nodotās darbības
OR.GEN.210	Prasības personālam	OR.GEN.210	Prasības personālam
OR.GEN.215	Prasības attiecībā uz iekārtām	OR.GEN.215	Prasības attiecībā uz iekārtām
OR.GEN.220	Uzskaitē	OR.GEN.220	Uzskaitē
OR.OPS.GEN	OR.OPS.GEN	CAT.OR	tiks izdots ar Atzinumu regulai par gaisa kuģu ekspluatāciju
OR.OPS.MLR	OR.OPS.MLR	CAT.MLR	
OR.OPS.AOC	OR.OPS.AOC	CAT.AOC	
OR.OPS.FC	OR.OPS.FC	CAT.FC	
OR.OPS.CC	OR.OPS.CC	CAR.CC	
OR.OPS.TC	OR.OPS.TC	CAT.TC	
OR.OPS.SEC	OR.OPS.SEC	CAT.SEC	
OR.ATO — APSTIPRINĀTAS APMĀCĪBU ORGANIZĀCIJAS			
OR.ATO	I sadaļa — VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA	OR.ATO	I sadaļa — VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA
OR.ATO.100	Darbības joma	OR.ATO.100	Darbības joma
OR.ATO.105	Pieteikšanās	OR.ATO.105	Pieteikšanās
OR.ATO.110	Prasības personālam	OR.ATO.110	Prasības personālam
OR.ATO.120	Uzskaitē	OR.ATO.120	Uzskaitē
OR.ATO.125	Apmācību programma	OR.ATO.125	Apmācību programma
OR.ATO.130	Apmācības rokasgrāmata un ekspluatācijas rokasgrāmata	OR.ATO.130	Apmācības rokasgrāmata un ekspluatācijas rokasgrāmata
OR.ATO.135	Mācību gaisa kuģis un <i>FSTD</i>	OR.ATO.135	Mācību gaisa kuģis un <i>FSTD</i>
OR.ATO.140	Lidlauki un ekspluatācijas vietas	OR.ATO.140	Lidlauki un ekspluatācijas vietas
OR.ATO.145	Priekšnosacījumi apmācībai	OR.ATO.145	Priekšnosacījumi apmācībai
OR.ATO.150	Apmācība trešajās valstīs	OR.ATO.150	Apmācība trešajās valstīs
OR.ATO	II sadaļa — PAPILDU PRASĪBAS ATO, KAS NODROŠINA APMĀCĪBU LICENČU UN KVALIFIKĀCIJAS ATZĪMJU SAŅEMŠANAI, IZŅEMOT LAPL, PPL, SPL UN BPL	OR.ATO	II sadaļa — PAPILDU PRASĪBAS ATO, KAS NODROŠINA APMĀCĪBU CPL, MPL UN ATPL, KĀ ARĪ SAISTĪTO KVALIFIKĀCIJAS ATZĪMJU UN SERTIFIKĀTU SAŅEMŠANAI
OR.ATO.210	Prasības personālam	OR.ATO.210	Prasības personālam
OR.ATO.225	Apmācību programma	OR.ATO.225	Apmācību programma
OR.ATO.230	Apmācības rokasgrāmata un ekspluatācijas rokasgrāmata	OR.ATO.230	Apmācības rokasgrāmata un ekspluatācijas rokasgrāmata

CRD noteikuma atsauce	CRD noteikuma nosaukums	Atzinuma noteikuma atsauce	Atzinuma noteikuma nosaukums
OR.FSTD – PRASĪBAS ORGANIZĀCIJĀM, KAS IZMANTO LIDOJUMU SIMULĀCIJAS TRENAŽIERU IEKĀRTAS (FSTD), UN PRASĪBAS FSTD KVALIFIKĀCIJAI			
OR.ATO	III sadaļa – PAPILDU PRASĪBAS ORGANIZĀCIJĀM, KAS IZMANTO FSTD, UN PRASĪBAS FSTD KVALIFIKĀCIJAI	OR.FSTD	I sadaļa – PRASĪBAS ORGANIZĀCIJĀM, KAS IZMANTO FSTD
OR.ATO.300	Vispārīga informācija	OR.FSTD.100	Vispārīga informācija
OR.ATO.305	FSTD kvalifikācijas uzturēšana spēkā	OR.FSTD.105	FSTD kvalifikācijas uzturēšana spēkā
OR.ATO.310	Pārveidojumi	OR.FSTD.110	Pārveidojumi
OR.ATO.315	Uzstādīšana	OR.FSTD.115	Uzstādīšana
OR.ATO.320	Papildaprīkojums	OR.FSTD.120	Papildaprīkojums
OR.ATO	III sadaļa – PAPILDU PRASĪBAS ORGANIZĀCIJĀM, KAS IZMANTO FSTD, UN PRASĪBAS FSTD KVALIFIKĀCIJAI (TURPINĀJUMS)	OR.FSTD	II sadaļa – FSTD KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS
OR.ATO.350	Pieteikšanās uz FSTD kvalifikāciju	OR.FSTD.200	Pieteikšanās uz FSTD kvalifikāciju
OR.ATO.355	FSTD sertifikācijas specifikācijas	OR.FSTD.205	FSTD sertifikācijas specifikācijas
OR.ATO.360	Kvalifikācijas pamatojums	OR.FSTD.210	Kvalifikācijas pamatojums
OR.ATO.365	FSTD kvalifikācijas sertifikāta izdošana	OR.FSTD.215	FSTD kvalifikācijas sertifikāta izdošana
OR.ATO.370	FSTD pagaidu kvalifikācija	OR.FSTD.220	FSTD pagaidu kvalifikācija
OR.ATO.375	Derīguma laiks un derīguma uzturēšana	OR.FSTD.225	Derīguma laiks un derīguma uzturēšana
OR.ATO.380	Kvalificētu FSTD izmaiņas	OR.FSTD.230	Kvalificētu FSTD izmaiņas
OR.ATO.385	FSTD kvalifikācijas nodošana	OR.FSTD.235	FSTD kvalifikācijas nodošana
OR.ATO.390	Uzskaitē	OR.FSTD.240	Uzskaitē
OR.ATO	IV SADAĻA – PAPILDU PRASĪBAS ATO, KAS NODROŠINA ĪPAŠU VEIDU APMĀCĪBU	OR.ATO	III SADAĻA – PAPILDU PRASĪBAS ATO, KAS NODROŠINA ĪPAŠU VEIDU APMĀCĪBU
OR.ATO.400	Vispārīga informācija	OR.ATO.300	Vispārīga informācija
OR.ATO.405	Teorētiska instruktāža	OR.ATO.305	Teorētiska instruktāža
OR.ATO.410	Instruktori	OR.ATO.310	Instruktori
OR.ATO.430	Vispārīga informācija	OR.ATO.330	Vispārīga informācija
OR.ATO.435	Pilnībā komplektēts lidojumu trenāžieris	OR.ATO.335	Pilnībā komplektēts lidojumu trenāžieris
OR.ATO.450	Vispārīga informācija	OR.ATO.350	Vispārīga informācija
OR.ATO.455	Pārbaudes lidojuma apmācības organizācijas	OR.ATO.355	Pārbaudes lidojuma apmācības organizācijas
OR.AeMC	OR.AeMC	OR.AeMC	AVIĀCIJAS MEDICĪNAS CENTRI
OR.AeMC	I sadaļa – VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA	OR.ATO	I sadaļa – VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA
OR.AeMC.105	Darbības joma	OR.AeMC.105	Darbības joma
OR.AeMC.115	Pieteikšanās	OR.AeMC.115	Pieteikšanās

CRD noteikuma atsauce	CRD noteikuma nosaukums	Atzinuma noteikuma atsauce	Atzinuma noteikuma nosaukums
OR.AeMC.135	Derīguma uzturēšana	OR.AeMC.135	Derīguma uzturēšana
OR.AeMC	II sadaļa — PĀRVALDĪBA	OR.AeMC	II sadaļa — PĀRVALDĪBA
OR.AeMC.200	Pārvaldības sistēma	OR.AeMC.200	Pārvaldības sistēma
OR.AeMC.210	Prasības personālam	OR.AeMC.210	Prasības personālam
OR.AeMC.215	Prasības attiecībā uz iekārtām	OR.AeMC.215	Prasības attiecībā uz iekārtām
OR.AeMC.220	Uzskaitē	OR.AeMC.220	Uzskaitē